

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 168. szám — 1940 július 26 péntek — Ára: 12 fillér

Magyarország Rómából és Berlinből biztosítékot kapott igényei kielégítésére

közli a bolgár sajtó

Az elvi döntést már a müncheni értekezlet meghozta, de most el kell rendezni a függőben lévő részletkérdéseket, mielőtt a nyugati offenzíva megindul

A svájci sajtó szerint a románok felajánlják Erdély egy részét Magyarországnak, — a magyar közvélemény nem fog megelégedni fél, vagy negyed megoldásokkal, jelenti a svájci sajtó Románia területi áldozataiért biztonságot és békét kap, írja egy neves olasz publicista

A román kiküldöttek Budapesten keresztül utaztak Salzburgba

Ma kezdődnek Salzburgban a megbeszélések a német birodalmi kormány tagjai és a román-bolgár-szlovák delegátusok között. Minden jel arra vall, hogy a salzburgi napok döntőek lesznek Délkelet-Európa szempontjából.

Hogy mi lesz Salzburgban, arra nézve a külföldi sajtó híreire és előzetes jelentéseire vagyunk utalva. De ezeket egybefoglalva, mégis kialakul előttünk, hogy mi lesz Salzburgban és mit várhatunk.

Nézzük először is, mit ír az olasz sajtó.

„ROMÁNIA A TERÜLETI ÁLDÓZATOKÉRT BÉKÉT, BIZTONSÁGOT ÉS JÖLÉTET KAP”

Nario Appellius, a Popolo d'Italia egyik főmunkatársa a lap esztörtői számában cikket írt az új Európáról. Cikkében a most kezdődő diplomáciai tárgyalások folytatásából előtérbe került Romániáról, Magyarországról és Bulgáriáról a következőket mondja:

„Románia — most már nem annyira galvanizálva és feldagasztva az angol-francia mesterkedésekkel — igyekszik a lehető legjobban elhelyezkedni az új rendben. Kárpoltsul a területi áldozatokért, amelyekkel orvosolnák a Páris és London által imperialista célok érdekében elkövetett igazságtalanságok, a román nép békét, biztonságot és jólétet fog élvezni.

Megszabadul Románia, a helyi „kis-nagyhatalom” feladatától, amely meghaladt, erőt és állandó politikai és szociális idegességben tartotta az országot; viszont igazságosabb és észszerűbb határok közé szorítva a gazdag földdel és köljajkínccsel megáldott Románia boldogságot és jólétet fog élvezni.

Magyarország és Bulgária — mindketten Versailles áldozatai — tökéletesen beilleszkedett az új Európába, amelytől bizalommal várja az elmaradhatatlan jóvátételt. Az utóbbi időben tanúsított magyar és bolgár magatartás — különösen az előbbi, mivel jelentős katonai erőt is képvisel — a politikai érettség bizonyítéka.”

A BOLGÁR KÖZVÉLEMÉNY HANGJA

Szófia MTI jelentés szerint Bulgáriában a bolgár államférfiak németországi látogatása élénk érdeklődést, megelégedettséget és reménységet keltett. A bolgár nép államférfiainak utazását a leghőbb

jókívágásokkal kísérik.

A Zora rámutat arra, hogy a bolgár követelések törvényesek és azokat mindenki elismeri. A lap szerint a német nép nagy vezetője nem felejt el, hogy minden népnek joga van az igazságra és csak az igazság biztosíthatja a tartós békét.

A bolgár sajtó hosszasan ismerteti a magyar sajtónak a bolgár kérdésekkel foglalkozó cikkeit. A lapok hangsúlyozzák, hogy a magyar sajtó szerint e kérdéseket kedvezően intézik el.

A Zora budapesti jelentése szerint magyar politikai köröknek az a véleménye, hogy Hitler meg akarja hallgatni a románokat, de a román miniszterek nem tudják módosítani a müncheni határozatokat. Budapesten emlékeztenek arra, hogy Bulgária igen békés politikát követett és most az igazságos jóvátételt várja.

Az Útro szerint Budapesten nyugalommal néznek a román politikuskok németországi útja felé, mert Magyarország Rómából és Berlinből biztosítékot kapott igényei kielégítésére és e téren a heves román sajtóhadjárat mit sem változtathat.

AZ ELVI DÖNTÉST MÁR A MÜNCHENI ÉRTEKEZLET MEGHOZTA

A román, bolgár és szlovák államférfiak németországi útja még mindig nagymértékben foglalkoztatja a jugoszláv sajtót és közvéleményt.

A „Politika” hosszabb budapesti jelentést közöl, amely ismerteti a salzburgi megbeszélések magyarországi visszhangját. A cikk szerint Magyarországon nemcsak komoly, hanem igen fontos eredményeket is várnak e megbeszélésektől. Az elvi döntést már a müncheni értekezlet meghozta, de most még el kell rendezni a függőben lévő részletkérdéseket is, mielőtt még a nyugati offenzíva megindulna.

A Vreme is hosszabb cikket közöl Budapestről. A jelentés szerint Budapesten igen nagy érdeklődés nyilvánul meg az újabb megbeszélések iránt. Magyarország reméli, hogy a területi kérdések rendezése után helyreáll a magyar-román jóviszony is.

A SVÁJCI SAJTÓ

érdeklődése is nagymértékben a

küszöbönálló salzburgi tárgyalások és az erdélyi kérdés megoldása felé irányul. A „Basler Nachrichten” budapesti jelentésében ezeket mondja:

Kétségtelennek látszik, hogy a salzburgi megbeszéléseken a Romániával szemben támasztott magyar és bolgár kívánások kielégítése kerül színpadra.

Bukaresti jelentés szerint a salzburgi találkozást a román államférfiak kezdeményezték, mivel a román kormány engedékenységre határozta el magát. Sőt egy másik jelentés arról számol be, hogy a román államférfiak már kész tervvel jelennek meg a német külügyminiszternél. Eszerint felajánlják, hogy Erdély egy részét Magyarországnak, Dél-Dobruzsza egy részét pedig Bulgáriának visszaadják.

Más értesülések is megerősítik, hogy román részről indítványt terjesztenek elő a jóvátételre Magyarországgal és Bulgáriával szemben. Román részről hír szerint azt az óhaját is kifejezték, hogy a területi átengedés megtörténte után barátságos szerződést kössenek Magyarországgal, még pedig hosszabb időre.

Természetesen felvetődik a kérdés — folytatja a lap, — vajjon meddig terjed Romániának Magyarországgal szemben ez a hirtelen támadt engedékenysége és meddig terjednek azok a területek, amelyeket Románia kész visszaadni Magyarországnak.

Ebben a vonatkozásban hangsúlyozni kell, hogy a magyar közvélemény nem fog megelégedni fél vagy negyed megoldással.

A lap végül megemlíti, hogy az egész magyar közvélemény Magyarországgal szemben az angol kihívást lát abban, hogy az angol kormány elismerte a Londonban megalakított ideiglenes csehszlovák kormányt.

GIGURTUVAL HIVATALOSAN KÖZLIK A MAGYAR KÖVETELÉSEK VÉGREHAJTÁSI TERVÉT

Rómából származó értesülésből arra lehet következtetni, hogy a salzburgi meghívás kapcsolatban áll a legutóbbi müncheni megbeszélésekkel. Münchenben Magyarországgal együtt megállapították a Romániával szemben fennálló magyar követelések végrehajtási tervét. Romániának ezt a tervet hiva-

talosan kell majd tudomásul venni. Romániát valószínűleg fel fogják kérni, hogy hajolják meg a Magyarországgal fennálló vitás kérdés likvidálásának módja előtt, ahogyan azt Münchenben elhatározták.

Magyarország lojalitásának, valamint a Magyarországot a Német Birodalomhoz és Olaszországhoz fűző kötelekeknek hangsúlyozása a német és az olasz sajtóban világosan mutatja, hogy a tengelyhatalmak teljes megértést tanúsítanak a magyar ügy iránt.

OLASZ MEGFIGYELŐ A NÉMET-BOLGÁR TÁRGYALÁSOKON

A bukaresti „Universul” értesülése szerint a salzburgi német-bolgár tanácskozásokon Olaszország megfigyelője is részt vesz. A lap szerint Bulgáriában optimizmussal kísérik a bolgár miniszterek salzburgi utazását és bizonyosak abban, hogy nemcsak a bolgár-német kapcsolatokat vitatják meg, hanem a bolgár igényeket is megvizsgálják. Ezekbe a tárgyalásokba valószínűleg bevonják a román államférfiakat is.

A lap hosszasan foglalkozik berlini tudósítójának jelentése alapján a tárgyalások várható tartalmával és azt írja, hogy az általános érdekességű kérdéseken kívül, amelyek Romániát és Németországot közösen érdeklik, politikai és gazdasági téren a legnagyobb probléma lesz Közép-Európa, a dunai medence és a Balkán államai viszonyának megvizsgálása.

A cél az, hogy a békét fenntartsák Európának ebben a részében. Románia el van határozva arra, hogy mint eddig is békés politikát folytat nemzeti érdekeinek szem előtt tartásával, továbbra is együtt működik Németországgal és Olaszországgal gazdasági és politikai téren egyaránt és igyekszik az összes dunai államokkal ebben a szellemben rendezni viszonyát.

KÖZELKELETEN

érdekes események zajlanak le. Aleppból érkezett jelentések szerint a francia Levante hadseregénél esapatösszevonások történtek, különösen Beirut és Tripolisz között. Mióta az olasz bombázó alakulatok ismételt sikeres támadásokat intéztek Haifa ellen, azóta a szíriai francia katonai hatóságok arra számítanak, hogy az angolok a mos-

sult kőolajvonat Tripolisnál végződő szíriai ágát hatalmukba, akarcuk kerítenti, Szíriai körök véleménye szerint minden újabb olasz légitámadás, amely Haifa ellen irányul, megnehezíti az angol hajóhad helyzetét a Földközi tenger keleti részén és fokozza annak szükségességét, hogy az angolok a szíriai kőolajvezeték birtoklásával pótolják a haifai lánghaborult tartályok olaját.

A bolgár küldöttség repülőgépen utazik Németországba

Szofia, július 25. (Reuter.) A bolgár küldöttség hír szerint pénteken reggel utazik repülőgépen Németországba. A látogatás bejelentése óta igen élénk diplomáciai tevékenység folyik. Popov külügyminiszter szerdán délelőtt hosszú megbeszélést folytatott Borisz királlyal, majd fogadta Törökország, Jugoszlávia és Görögország követeit. A román követ jelenleg Bukarestben van, hogy jelentést tegyen kormányának. Popov ezenkívül fogadta a német és az olasz követet is. (MTL.)

Német repülők támadták az angliai Wickers regulógyárat is

A német véderőparancsnokság közli: Egy gyorsnászadunk a délangliai partok felé történt előnyomulása során Portlandtól délre torpedóhullóval elcsúszott egy 18 ezer tonnás, felgyvezett ellenséges kereskedelmi gőzöst. Német harcú repülők a rossz időjárás ellenére támadták a csatornában és Kelet-Anglia partjain tartózkodó angol hajókat, úgyszintén a délkelet-angliai és skóciai ipartelepeket is. Támadtuk még ezenkívül Wickers repülőgépgyárat is. E támadás során 4 fül-

dűn vesztelő repülőgépet pusztítottunk el. Az angol hajókaravánok ellen intézett támadásaink során német és angol vadászgépek között többször heves légiharagra került a sor és e harcok során lelőttünk 6 ellenséges gépet. A július 25-re virradó éjjel ellenséges repülőgépek ismét támadást intéztek de kárt nem okoztak Északnémetország ellen. — Az ellenség összes vesztesége 10 repülőgép. Hat repülőgépünk nem tért vissza.

Német repülőgépek 11 angol hajót elsüllyesztettek, ötöt felgyújtottak

Berlin, július 25. (Német TL.) Német harcú és zuhanó repülőgépek csütörtökön újra jelentős sikert arattak a csatorna felett. — Az eddigi beérkezett hírek szerint tengerészeti és légi haderőkkel biztosított, 23 hajóból álló angol hajókaravánból 11 kereskedelmi hajót 43 ezer bruttó regisztertonna hajóterrel el-süllyesztettek. Három kereskedelmi hajót pedig 12 ezer tonna ürtartalommal felgyújtottak vagy olyan súlyosan megrongáltak, hogy elvesztésükkel számolni kell. Ezenkívül egy brit korszerű rombolót sikerült bombával felgyújtani, egy másikat pedig megrongálni.

Berlin, július 25. A Német TL-hez egy szemtanú beszámolóit küldött egy német tengeraltjáró visszatéréséről és a tengeraltjáró legénységének élményeiről. Rollman sorhajóhadnagy a tengeraltjárónak az utóbbi 4 hét alatt kifejtett tevékenységéről ezeket mondotta el:

Sok magasrangú angol személyiség Amerikába utazott

Eden és Duff Cooper több fiatal rokona is elhagyta Angliát. Róma, július 25. (Stefani.) A Corriera della Tirreno c. livornói lap közli egy portugál kereskedő leírását a Washingtoni gőzös utasairól. Ő maga is itt kapott helyet a gőzősön, majd Lisszabonban lezárt. Elbeszélése szerint a gőzősön hihetetlen számú magasrangú angol személyiség utazott, akik értéktárgyaikat és tőkéiket már előzőleg Amerikába mentették át. Még a harmadosztályon is előkelő férfiak és nők utaztak. Az elindulást megelőző napon Eden és Duff Cooper miniszterek a titkosrendőr-

...Néha napokon keresztül kellett elkölnünk anélkül, hogy csak egy ellenséggel is találkoztunk volna. Máskor viszont olyan napjaink voltak, amikor az ellenséges repülők megneszéltek bennünket és gépeikkel szakadatlanul kémlelték a tengert. Ekkor tengeraltjárónk töhbet volt a víz felszínén, mint felett. Nemsokára azonban többször is alkalom nyílt a torpedó kilövése. Hat teherhajót, köztük egy nehéztartályhajót és egy angol torpedórombolót elsüllyesztettünk el. A torpedóromboló elleni támadást meg kellett ismételnünk, mert az első lövés mellé ment, azonban a következő már az angol hajó oldalát érte. Amikor valamennyi torpedót kilőttük, útban hazafelé tengeraltjárónk egy angol gőzössel találkozott. Mivel már erősen alkosnyodott, sikerült szorosan a gőzös mellett felbukkannunk. Az angol hajó legénysége rögtön mentőesőnkba szállt, a teherhajót ezután tűzvesztési lövedékek elsüllyesztettük. (MTL)

ségtől kísérve megjelentek a hajón és felkeresték rokonaikat és ismerőseiket. (MTL.) Lisszabon, július 25. (Német TL.) Egy csoport angol gyermek és kísérő személyzet szerdán a portugál fővárosba érkezett. A gyermekek számára egy Clipper repülőgépet béreltek ott, hogy Amerikába szállítsák őket. A gyermekek között van Eden és Duff Cooper angol miniszterek több fiatal rokona. A gyermekek az Azori szigeteket és Úzeelandot érintve repülnek Quebecbe. (MTL.)

Heves viták és verekedések Londonban a háború vagy béke kérdése körül

Stockholm, július 25. A Folets Dabladet című lap arról számol be, hogy a Führer beszédével kapcsolatban a háború folytatása ellen Londonban tüntetésekre került a sor. Hitler beszédét angol nyelven is ismertette a rádió, úgy-hogy Anglia lakosságának a körében a beszéd tartalma rövidesen ismertté vált. London lakosságában nagy ellentétek mutatkoznak a tömegek hevesen vitatják a kérdést, hogy folytatni kell-e a háborút, vagy meg kell kezdeni a békétárgyalásokat.

A munkásnegyedekben a nyilvános viták oda fajultak, hogy heves összecsapásokra is sor került. Amikor a Beaverlax streeten egy csoport fiatal-

ember felvonult és követelte Berlin bombázását, munkások támadtak rájuk „le a háborús uszítókkal!” kiáltásokkal „Üssétek le azokat, akik gyermekeinket meg akarják gyilkolni!”. Az általános verekedésben sokan megsebesültek. A rendőrség csak nagy erőfeszítésekkel tudta a nyugalmat helyreállítani. — A Hyde-parkban is izgalmas szócsoportokra és tettelegességre került sor, itt is munkások csaptak össze kispolgári csoportokkal, amelyek a háború folytatása mellett tüntettek.

London. Eden hadügyminiszter repülőgépen Észak-Irországba utazott, hogy megismerje az ottani katonai bevezetéseket.

Német-török árucserre egyezmény

Törökország a tengelyhez Bukarest, július 25. A „Porunca Vremii” a német-török tárgyalásokkal és von Popen berlini útjával kapcsolatban azt írja, hogy úgy látszik, mintha Törökország is közeledést keresne a tengely hatalmakhoz. Annak ellenére, hogy a nyugati hatalmak az ankarai paktum megkötése alkalmával gúnyosan kinyilvánították, hogy von Popen lekéste az átszálló vonatot, az események azt mu-

latják, hogy von Popen minden ellentétes híradás dacára mégis igen nagy eredményeket ért el. Ankarai, július 25. Popen ankarai német nagykövet és Menemendzaoglu nagykövet a török külügyminiszterium osztályvezetője csütörtökön délelőtt aláírt 21,4 millió török fontos német-török árucserre egyezményt.

Finn és szovjet tárgyalások az Aaland szigetekről

Moszkva, július 25. Német TL) Diplomáciai körökből szerzett értesülés szerint Passakivi moszkvai finn követ az utóbbi időben tárgyalásokat folytatott a szovjetorosz kormányval az Aaland szigetek kormányzatáról, Finn részről ezzel kapcsolatosan biztosítékot adtak, hogy Aaland szigetek nem ke-

rülnek harmadik hatalom birtokába, illetve nem fognak függeni harmadik hatalomtól. Finnország ezenkívül állítólag jogot adott a Szovjet Uniónak, hogy meghatalmazott útján az Aaland szigetek katonai helyzetéről időnként meggyőződjen.

A Vaszgárda vezetői a román királlyal

Bukarest, július 25. (Német TL.) Károly román király csütörtök este kihallgatáson fogadta a vaszgárda vezetőit. A küldöttség élén Horia Sima volt miniszter áll. A

kihallgatáson a küldöttség emlékiratot nyújtott át a királynak. Úgy tudják, hogy az emlékirat az állami egypárti vezetésének kérdésével foglalkozik.

Ami a cseh nép elkerülhetetlen végét jelentené...

Berlin, július 25. (Német TL.) A Berliner Börsenzeitung foglalkozik az angol külügyminiszternek Beneschhez intézett levelével, amelyben Anglia az újból helyreállítandó Csehszlovákia ideiglenes tagjainak ismerte el az úgynevezett csehszlovák nemzeti bizottságot. A lap ezzel kapcsolatosan ezeket írja: Az angolok nem a cseh népet törödnék, hanem a nép- és hazárukló segítségével hamis reménységet akarnak ébreszteni abban a cseh népben, amely Haeha elnök bölcs politikájával elkerülte a rettenetes sorsot és a békét élvezi. A cseh népet, ha lehetséges, felkelésre akarják bírni, bár e felkelés a cseh nép elkerülhetetlen végét jelentené. (MTL.)

BENES LONDONI RÁDIÓBE-SZÉDE A „CSEHSZLOVÁK NÉP-HEZ”

London, július 24. (Reuter.) Benes, a csehszlovák köztársaság el-

nöke szerdán este a londoni rádióban beszédet intézett a csehszlovák néphez. Beszédében ezeket mondta:

Mi a végsőkig küzdünk, míg csak ki nem harcoljuk az új Európát és új köztársaságunkat. Ezért az új világot küzdünk s ezt az új világot meg is akarjuk teremteni. Majd kormánya halálját fejezte ki s kijelentette: már az is egy lépés a győzelem felé, hogy cseh hadsereg van Anglia földjén, mely újra kibontani készül zászlóit hazájért, angol fegyverbarátaival együtt. (MTL.)

London, július 25. Butler rádióbeszédében a cseh kormány elismeréséről szólva kiemelte, hogy még sok probléma vár megvitatásra az ideiglenes kormánnyal kapcsolatban. Nem tudjuk jelenleg megmondani — folytatta —, milyen lehet a végleges rendezés, vagy a határokat megvonása Közép-Európában a háború után.

Nagybányán át kell festeni a házakat

Kolozsvárról jelentik: A katonai parancsnokság rendeletet adott ki, melynek értelmében Nagybányán az összes középületeket, valamint a nagyobb házak külső falait harminc napon belül át kell festeni a rendelkezés előírt valamelyik színre. Ezek a színek a következők lehetnek: sötét, világos hamuszín, világos khaki, vagy zöldes khaki. A harminc nap letelte után ellenőrzik, hogy a rendelkezésnek eleget tettek-e, mert ellenkező esetben a háztulajdonosok ellen eljárást indítanak.

Titkos ülést tart az angol alsó ház

London, július 25. (Reuter) Attlee az alsóházban bejelentette, hogy a jövőhét keddjén az alsóház titkos ülést tart, amelyen külpolitikai kérdéseket tárgyalnak meg.

A belügyminiszter az alsóház mai ülésén az egyik képviselő kérdésére kijelentette, hogy a volt angol fascista-párt tagjai ellen 500 letartóztatási parancsot adtak ki.

London. A Reuter iroda diplomáciai körökből arról értesül, hogy Majszki londoni szovjet nagykövet csütörtökön felkereste Halifax külügyminisztert. Hír szerint a két diplomata megbeszélése a július 24-én zárolt egyes londoni balti hítelek körül forgott.

Légiriadó Rómában

Róma, július 25. Hivatalos közlemény szerint a szerdán, virradó éjjel a légiriadó során Rómában két polgári személy életét veszítette, négyen pedig megsebesültek.

Rövid táviratok

Washington, július 25. Az Egyesült Államok pénzügyminiszterének 1,6 millió dollárt szavaztak meg arra a célra, hogy a newyorki szövetségi bankból öt milliárd értékű aranyat szállítsanak át az Egyesült Államok kincses kamrájába. A pénz átszállítása azért vált szükségessé, mert a newyorki szövetségi bank szüntűlt meg az európai aranyáramlás folytán. Az aranyat páncélvonatokon fogják átszállítani.

Bukarest. Román politikai körökben úgy tudják, hogy a leváltott Tilea londoni román követ helyére Vasile Stoica volt ankarai nagykövetet, a propagandaminiszterium államtitkárárt küldik ki.

Kairó. A Kairóban csütörtökön kiadott hivatalos brit hadijelentés szerint szerdán kora reggel ellenséges gépek megtámadták a palesztinai Haifát, Jeruzsálemi jelentés szerint sok ember meghalt, tíz ellenséges repülőgép bombatámadása következtében.

Vigszínház mozgó

Ma először a 10 éves magyar hangos film jubileumára tartott repriz-ciklus első remeke:

Gül Baba

a legnagyobb magyar film, JAVOR PÁL, SZELECKY ZITA, MAK-LÁRY, SZALAY KAROLA stb. a főszereplők.

Előadások: 5, 7, és 9 órakor.

Haifa köolaj forrásait lángbaborították az olasz bombavető

Valahol Olaszországban, júl. 25. Légi alakulataink eredményesen bombázták Alexandria tengerészeti támaszpontját és Haifa köolajtelepeit, ahol a raktárakat és a finomítókat telitalálatok lángbaborították. Málta felett vadászpilótáink megtámadtak egy kétmotáros angol repülőgépet, amelyet súlyosan megrongáltak.

Észak-Afrikában az ellenség légitámadást kísérelt meg Bardia ellen; vadászpilótáink a támadást

elhárították és három angol repülőgépet lelőttek. Egyik olasz gép nem tért vissza kiindulópontjára. Kelet-Afrikában lelőttünk egy ellenséges repülőgépet, amely bombatámadást kísérelt meg Massaua ellen. Olasz repülőgépek bombákat dobtak le utánpótlási oszlopokra és a szudáni Ghedref pályaudvari raktáira.

Egy olasz tengeralattjáró nem tért vissza támaszpontjára.

A román miniszterelnök és külügyminiszter átutazott Budapesten

Budapest, július 25. Csütörtökön délután félhárom órákor már lezárták a keleti pályaudvar érkezési oldalát, hogy a Bukarestből Salzburgba utazó román államférfiakat rövid budapesti pályaudvari tartózkodásuk alatt senki se zavarhassa.

A pályaudvar főkijárata előtt már háromnegyedhárom órákor a diplomáciai testület autói vártak. A román követség a követség vezetésével érkezett először. Utána lépett a perronra a német követ Erdsmansdorf, ki hosszabban beszélt Moldován román propagandauji illantitkárral. Moldován repülőgépen érkezett Budapestre, reggel indult Bukarestből.

Amikor a vonat beért a perronra, először Fabritius bukaresti német követnek a feje tünt fel az egyik különkocsiban. A fotóriporternek gépeinek pergőüzében elsőnek Gigurtu miniszterelnök

lépett a perronra, akit a budapesti román követ üdvözölt. Utána Manoilescu román külügyminiszter fogadta a román diplomata tisztelgését, majd a miniszterelnök és külügyminiszternek bemutatott a román követség tagjait.

A rendőrök széles körben kordont vontak az egyi kelsősztályú kocsik mellett beszélgető csoport körül. A német követ néhány barátságos szót váltott a román államférfiakkal, majd karonfogta Fabritius bukaresti német követet és áthaladva a kordonon a perron távolabbi részén fel-alá sétálva beszélgettek.

Ezalatt Manoilescu külügyminiszter félrevonult a budapesti román követtel és Rada sajtóattasséval, aki a legutóbbi napok budapesti sajtószemléjét mutatta be legmagasabb főnökének.

Később Gigurtu is csatlakozott hozzájuk, majd húszperc múlva folytatták útjukat.

„A kesergő szerelem“ tapsot kapott a kárpátaljai tanítónők debreceni tanfolyamán

Debrecenben 200 kárpátaljai tanító és tanítónő hallgat most tanfolyamot és ismerkedik meg a magyar történelem és irodalom anyagával, melyet a tész elnyomás alatt nem volt módjukban a szükséges mértékben megtanulni. A tanítók a Svetits intézet modern új internátusában vannak elhelyezve és a szép tornaterem lett az előadóterem.

A csinos és kedves kárpátaljai tanítónők a modern iskolapadokban nagy figyelemmel hallgatják az előadást és mivel nők, hát kifejezést is adnak hangosan tetszésüknek, ha egyik-másik előadó anyaga megnyeri őket. Ez történt meg Török Tibor tanítóképzőintézetű igazgató előadásán is csütörtökön délelőtt 10 órákor.

Török Tibor a magyar irodalom értékeit vette csokorba. A két Kisfaludyt, Katonát, Petőfit ismertette meg hallgatóival és ahol annak szüksége volt, egy-egy verset is elszavalt egy fiatal debreceni tanítóképzős, hogy még jobban megértsék és megszeressék a magyarság nagy költőit. Így történt, hogy „A kesergő szerelem“ néhány strófájának elszavalása után megszakadt az előadás, mert a tanítónők tapsoltak percekig át. Igen meghatólta őket a vers. Ugyiszólván mindegyik tanítónő kifogástalanul beszélt magyarul, bár „odahaza“ a hegyek közötti falvakban rutén nyelven tanítgatják a gyermekeket.

Petőfi több versét könyv nélkül is tudják. Az előadó említette Petőfinék az Alföld c. versét és alig hangzott el a vers címe, már mondták is többen a vers szövegét. Ennek a csoportnak a munkáját a buzgalom és jókedv jellemzi. Igyekeznek mindent tudni. Így került megmagyarázásra az is, hogy Katona József híres drámájának címében a „Bánk“ a hős nevével jelenti, a „bán“ pedig a hivatalát.

Szorgalmasan jegyeztetnek: könyvek címeit, versek címeit írják, hogy

majd elolvassák, ha hazatérnek és megveszik a könyveket, a magyar írók remekeit.

Az előadás egy óráig tartott és éles csengetés jelezte a 15 perces szünetet. Kitódultak az udvarra nevetgélve, beszélgetve. Sok-sok fiatal tanítónő, jó része még lány. Színes, divatos ruháikban, nevető arcukkal, ahogy jártak, keltek, minden lépésükkel elárulták, hogy igen jól érzik magukat Debrecenben.

Az egyik rutén tanítónő, fiatal, ragyogó szemű barna leány, elmondja kérdésére, hogy igen örül annak, hogy Debrecenben lehet. Még nem jart az Alföldön és igen jól szórakozik itt. Bevallotta, hogy nem is várta, hogy annyi kellemes meglepetése lesz itt.

— Képzeld csak — mondja nagy nevetéssel — majd megtulladtam a vízben, Hajdúszoboszlón. En, aki jól bírom a vizet, a sebes sodrású hegyi vizeket is, a szoboszlói hullámfürdőben hátba kapott egy hullám... nem voltam még soha hullámfürdőben, mondhatom kitűnő szórakozás... nem is hittem volna, hogy itt az Alföldön ilyen jól lehet szórakozni!

Elmondotta, hogy Szekrencén tanítja a harmadik osztályosokat, 55 tanítványa van, akiket rutén nyelven tanít, az ő anyanyelve is rutén. Heti három órán magyart tanít a növendékeinek. — A magyar nő a legjobb nyelvmester — mondja —, daloljuk a magyar népdalok javát már és így tanulják meg a gyermekek a magyar szót.

— Mondja csak — fordít hirtelen a szón — miért fürdenek az emberek Debrecenben az erdei fürdőben langyos és meleg vízben?

— A debreceni hőforrás vize gyógyvíz — válaszolom —, igen nagy érték és sok-sok betegséget gyógyít.

— No, akkor Debrecenben van a legtöbb beteg ember, — kötekedik huncut nevetéssel — mert itt a lau-

LEIPZIGI ŐSZI VÁSÁR 1940

Augusztus 25-29

Augusztus 25-29

Utazási és vizumkedvezmények
Jelentkezés: aug. 3-ig

Vasúti kedvezmények:
60% Németországban
33% Magyarországon

Minden felvilágosítással szolgál a Leipzigi Vásár magyarországi kirendeltsége: Budapest, IV. Váci uca 1/3 (bejárat Türr István uca 8.) félemelet 6. szám. Telefon: 380-540. és a Leipzigi Vásár tiszteletbeli képviselője, dipl. chem. Serly Gusztáv, Debrecen, Ferenc József u. 70. telef.: 25-85.

gyosban és melegben ezren és ezren lubickoltak. De csak a jó hideg víz üdít, abban jó úszkálni... tudja ott a Nagy-ág, vagy a Felső-Tisza... csak addig hideg amíg belépünk, aztán már jó és kellemes...

A beszélgetés végeztével egy kérés volt a szekremcei tanítónőnek: — ne írjam ki a nevet.

— Nagyon kérem ne írja le neve-

met az újságba, — mondotta — az én nevémet még nem írták ki újságban, én nem akarok szerepelni!

Valahogy igaza is van a kis tanítónőnek, amikor nem akar szerepelni, csak csendben meghúzódni, dolgozni. Nem is írom ki nevével — legyen ez — mint mondotta —, debreceni ajándék, első kérése, melyet teljesítenek is.

A kivégzett csendőrgyilkos szicsgárdista véres titka

Megirtuk, hogy néhány nappal ezelőtt Huszton kivégezték Korzs Miklós nevű csavargót, volt szicsgárdistát, aki a nyíregyházi származású Dévay István nyugalmazott csendőrmesteri Gyertyánliget mellett bestialis módon meggyilkolta. A gyilkosságot megleste egy pásztor és a csendőrgyilkos véres titka így tártul fel a hatóságok előtt.

Dévayt, aki tetterős, szorgalmas, általános becsület érdemlő munkásember volt, a kárpátaljai bevonulás után Gyertyánligeten alkalmazták az erdőgondnokságon. Egy napon Dévayhoz beállított egy Korzs Miklós nevű csavargó, aki ismert szicsgárdista volt és bujdosott az igazságszolgáltatás elől. Ugy látszik, minden áron fegyvert akart szerezni magának, mert Dévayt felszólította, hogy adja át neki fegyverét. Dévay kiutasította a tolokodót és megjegyezte, hogy neki nincs magának fegyvere, a puskát, amelyet őriz, a hivatal tulajdona. Korzs Miklós vilába elegendett a törzsmester erdőgondnokkál és félrelökve útjából, lekapta a falról a töltött fegyvert, majd kétszer Dévayra lőtt. Az erdőgondnok vérel borítva esett össze, de így sem hagyott fel kegyetlen tettével, hanem a földön fekvő Dévayra még több lövést adott le, majd a véres holttestet kihurcolta és a patak medrébe rejtve, befőtte száraz ágakkal és falevelekkel. A gyilkos ezután az est leple alatt távozott.

A gyilkosságnak szemtanuja is volt azonban. Egy pásztor mindent hallott és látott, de nem mert segítségül hívni a lakatlan erdőbe senkit sem. Azt is látta, hogy Dévay holttestét hová rejti a gyilkos. Korzs Miklós késő este beállított a pásztor kunyhójába és rászólt:

— Tudsze valamit róiam?

— Hogy tudnék. — mondotta a pásztor — nem is láttalak életemben.

— Hát lövést hallottál-e erefeté?

— Hogyne hallottam volna, hiszen a katonák többször tartanak itt gyakorlatot, lehet, hogy ma is ezt hallottam.

— Csak azért kérdelem, mert ha tudnál valamit, nem élsz tovább egy nappal sem, ha fecsegnél.

A gyilkos ezután ott töltötte fegyverével együtt az éjszakát a remegő pásztor kunyhójában.

Másnap a pásztor Nagyboeszkóra ment és ott jelentette a látottakat a csendőrszéknek. A járőr megjelent a gyilkosság színhelyén, de elrejtőzött az erdőben és leste a pásztor kunyhó közelében a gyilkost. Korzs Miklós az est beálltával útra megjelent a pásztor-

kunyhóban és szállásra készülődött. Ekkor szorongatva hatoltak be a csendőrök a kunyhóba és a védekező Korzsot csakhamar lefegyverezve, megkötözték.

A csendőrök a jelzett mederrészben megtalálták az áldozat holttestét. A meggyilkolt Dévay István holttestét a család hazahozatta Nyíregyházára és itt temették el nagy részvét mellett.

Korzs Miklóst bekísérték a huszti kir. ügyészség fogházába, majd rövidesen a rögtönítélő bíróság elé került. A bíróság halálra ítélte Korzs Miklóst, aki kegyelemért folyamodott, de kegyelmi kérvényét elutasították. Korzsot kivégezték Huszton.

Lezuhant a szekérről és súlyos sérülést szenvedett két szegényházi apolt

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután a Kishegyesi uton. A városi szegényház szekeren írt mentek szállítani a Nagyerdőre Géder Sándor 73 éves és Kaszás András 76 éves szegényházi apoltak.

A Kishegyesi uton haladva, szemközt jött a szekérrel egy magánjáró eséplőgép. Ennek bűgásától a szekérbe fogott lovak megriadtak és vad vágatásba kezdtek. A köves uton a heves nyargalás közben egy zökkenőnél Géder Sándor és Kaszás András is szó szoros értelmében lerepültek a szekérről és véresen terültek el az uca kövezetén. Az elragadt lovak tovább száguldottak, nagy riadalmat okozva és egy szemközt jövő járókelő fogta el azokat.

Pillanatok alatt sokan vették körül két súlyosan sérült idős férfit. Géder Sándor szenvedett súlyosabb sérülést, fejével egy éles, hegyes kőbe esett, mely valósággal leskalpolta, úgy hogy fején 17 centiméteren leszakadt a bőr és patakvérrel a szörnyű sebből a vér. Kaszás András fején, lábán és karján zúzott sebeket szenvedett. A segítségükre siető járókelők értesítették a mentőket, akik Géder Sándort és Kaszás Andrást a sebészeti klinikára szállították. Állapotuk súlyos, de nem veszélyes.

— Vitéz Imrédy Béla volt miniszterelnök, hetek óta katonai szolgálatot teljesít. A képviselőház legutóbbi ülésén és bizottsági ülésén résztvett, mivel pár napos szabadságra hazaérkezett. Csütörtökön újból bevonult Nyíregyházára csapattestéhez, ahol mint huszárszázados teljesít szolgálatot.

Szép zöldre szárított zsurlót, kerekalmát, beléndek levelet, maszlagnó levelet, cikafarkot, valamint csalánlevelet és egyéb gyógynövényeket is a legmagasabb áron vásárolja,

DR MIKLÓS GYÓGYNÖVÉNYNAGYKERESKEDÉSE

Debrecen, Hid utca 16. Gázgyár mellett.

Az erdélyi magyarság száma a húsz éves román uralom ellenére is több, mint két millió

Dr. Kovács Alajos, a kiváló statisztikus „Az erdélyi magyarság és a román statisztika” címen nagyszerű munkát írt, amelyben az megdönthetetlen adatokkal bizonyítja az Erdélyre vonatkozó magyar igazságot. A kitűnő munka magyar-német és olasz nyelven jelent meg és hozzáférhető a legjobb időkben.

Az elmúlt húsz esztendő alatt a román „statisztikai tudomány” váltig mesterkedett azon, hogy a külföldi közvéleményt megtévesse.

Az Európászerte tárgyilagosságnak és ingathatatlannak ismert magyar statisztikai tudomány módszerével bizonyítja be Kovács Alajos, mily átlátszó és száználmas népszámlálási fogásokkal igyekezett a román államhatalom és a statisztikai román „tudomány” a magyarság valódi létszámát kisbíteni.

Feltűnően érdekes, ahogy Kovács Alajos leleccázza a román statisztikai adatokat, milyen kétségbeesett erőlködéssel próbálják hol a vallási, hol a faji viszonyok kombinálásával mindenütt a magyarság valódi létszámát elkendőzni! A nagyszerű, történelmi értékű tanulmány végkövetkeztése: az erdélyi magyarság száma napjainkban is több mint kétmillió!

A városok lakossága Erdélyszerte még az 1930-as román statisztikai adatok szerint is megállapíthatóan abszolút többségben magyar.

A Magyar Nemzetbiológiai Intézet igen nagy érdemeket szerzett a kötetével a magyarság legizlésebb és legaktuálisabb problémájának megoldása körül. A kötet alkalmas megtanítani a magyarságot Erdély valódi népi statisztikai adataira, azzal pedig, hogy három nyelven, magyar, német, olasz, adatot ki, alkalmas arra is, hogy a nagy baráti államokban is elismertesse Erdély valódi népi statisztikai képét!

A kötet teljessé teszi a húszmillió magyarországi, a biológizmus, a biopolitika alapvetését tartalmazó tanulmányát. Antal Lajos dr-nak, aki a külföldi életviteli az optimista magyar világnézetet a napról-napra erősödő magyar biopolitikai törekvések.

A kiadványt szellemesen készített térkép egészíti ki. A Magyar Nemzetbiológiai Intézet, mely a kiadványt kiadta e kötetével elébe vágott a román akadémiára a „világ államaihoz” intézendő hetek óta beharangozott „tudományos manifestumának”.

Kiesett a villamosból és csontrepedést szenvedett

A nagyerdei Vigadó közelében szerencsés kimenetelű baleset történt csütörtökön délután hat óra körül a fűrdő felé haladó villamoson. Vigyázatlanul a még mozgó kocsi-ról akart leszállni Erdei Lili 20 éves fiatal lány. Százados ucca 19. szám alatti lakos. Megesúszott és kizuhant a földre. Bal lábán horzsoltsébet, jobb lábán pedig zúzott sebet szenvedett és emellett panaszkodott, hogy jobb lábában erős, szűró fájdalmakat érez. Az a gyanu, hogy csontrepedést szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállították.

Véresre verték a revolveres merénylőt

Kalocsapusztán Horváth József földműves Bener Kálmán 44 éves gazdával akart leszámolni egy veszekedés után. A tanya udvarára a gazda helyett annak József nevű öccse lépett ki és az kapta Horváth pisztolyából a golyót. A lövésre kihorogtak a tanyabeliek és Horváth Józsefet véresre verték és ajultan hagyták a földön. Ertesítették a mentőket, akik elsősegélyben részesítették Bener és kórházba szállították, de kórházba szállították Horváth Józsefet is, aki ugyancsak életveszélyes sérülést szenvedett.

— A fa árát maximálták Szerbiában, köbméterenként 110 dinárban állapították meg.

A Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlése

Szabályzati kérdésekkel, az anyagellátási, számlázás és könyvvezetés kiterjesztésével foglalkozott a közgyűlés. — A nyár folyamán idényvégi kiárulás nem lesz.

Csütörtökön délután nagyszámban jelentek meg a kereskedelmi és iparkamara tagjai a közgyűlésre. A Nemzeti Hírszolgálat elmondása után Sesztina Nagybáky Jenő elnök a szokás szerint megemlékezett a még elszakított területen levő testvéreinkről és annak a reményének adott kifejezést, hogy az újjá születési folyamat, amely a Felvidék visszaszerzésével megindult, rövid időn belül további eredményekkel fog kiégészülni s talán már a legközelebbi közgyűlésen itt üdvözölhetjük elszakított testvéreink képviselőit is.

Dr. Radó Rezső főtitkár bejelentette Bessenyei Gyula debreceni és Engel Mór szolnoki kamarai tag elhunytát, akinek emlékét a kamara kegyelettel őrzi meg. Gyászát a közgyűlés felállításával és jegyzőkönyvi megörökítéssel juttatta kifejezésre.

Elek Lajos nyírbátori tag más kamaraterületére történt elköltözése folytán bekövetkezett lemondását a közgyűlés tudomásul veszi.

A kamara új tagjai: Földes Sándor Debrecenből és Molnár Lajos Nyírbátorból. A pénzügyi bizottság jelentésének, a Magyar Vasútak Állandó Díjszabási bizottsága által Debrecenben tartott ezévi üléséről szóló jelentésnek, a kamarai illetmény szabályzat, továbbá a kamara 1940 évi költségvetésének jóváhagyására vonatkozó jelentés, az egységes kamarai nyugdíj- és utilletmény szabályzat kiadásával, kamarai személyzeti és szűkház ügyekkel kapcsolatos jelentésnek egyhangú elfogadása után Sesztina Nagybáky Jenő elnök meleg hangon emlékezett meg a Hoffmann Adolf nyíregyházi fűszerkereskedő cégről, amely most töltötte be a fennállásának 75-ik évfordulóját, s amelynek jelenlegi tulajdonosa: Hoffmann Mihály hosszú idő óta tagja a kamarának. Hoffmann Mihály kamarai tag megindult szavakkal mondott köszönetet ezért a nevét megemlékezésért és kifejezésre juttatta őszinte szeretetét és tisztelőt a kamara együttésével szemben. A kamara közgyűlése letárgyalta az egyhangúlag elfogadta a kamara 1939 évi zárszámadását. — Ezek után dr. Radó főtitkár ismertette a ker. és közl. minisztereknek, a kamarának a választások elrendelését sürgető felterjesztésére küldött választást. — A leirat szerint a ker. és közl. miniszter a választások elrendelése tekintetében a lehetőség szerint intézkedni fog, hangúlyozza azonban, hogy a jelenlegi kamarai tagok az újonnan választandó kamarai megalakulásáig teljes joghatállyal gyakorolják tagsági jogukat és kötelezettségeiket. Dr. Demény Alajos titkár részletesen ismertette a kereskedelmi törvénynek a kiskereskedőkre és a könyvvezetésre vonatkozó egyes rendelkezési módosításáról szóló törvénytervezetet, amely kérdéshez hozzászóltak: Galamb Ferenc debreceni, Pisszer János nyíregyházi, Pecsényászkay Sándor jászberényi, Kepes József b-ujfalui, Dénes Jenő debreceni és Tóth Bálint mátyásfalvi kamarai tagok, majd Serly Gusztáv főpénztáros javaslata és előadó titkár részletes felvilágosítása után a közgyűlés alapelveiben magáévá tette a törvényjavaslatot azzal, hogy a végrehajtás a gyakorlati életben azoknak a szempontoknak a betartása mellett történjen, amelyek a felszólalók részéről elhangzottak.

Bejelentette még dr. Demény Alajos titkár, hogy az érdekelttség részéről beérkezett adatok alapján megokolatlanul látszik a nyári idényvégi kiárulás megtartása, mert a nehézségekkel járó árubeszerzés miatt a legtöbb iparos és kereskedő értékesíteni tudja áruraktárát a rendes napi forgalom mellett is.

A közgyűlés elhatározta, hogy a folyó évi nyári idényvégi kiárulás meghirdetésétől áll.

Dr. Olasz Vilmos titkár jelentést tett

a kovácsipart érintő sérelmekről, különösen a közszégi kovácsok intézményét illetően, amelynek megszüntetése érdekében a közgyűlés megfelelő felterjesztés intézésére utasította a kamara elnökét.

Tudomásul vette a közgyűlés dr. Olasz Vilmos titkár jelentését, a fagegymunkáló ipar munkakörének szabályozása

kérdésében, amelyhez Mező Armin debreceni és Pisszer János nyíregyházi tagok szólottak hozzá. Tudomásul vette továbbá a létraállványok bérbeadásának szabályozására vonatkozó jelentését.

Dr. Torda Balázs segédtitkár több iparjogi véleményt ismertetett, majd Pisszer János nyíregyházi tagnak a házadóval kapcsolatos indítványa és dr. Radó Rezső főtitkár válaszána tudomásul vétele után a közgyűlés az elnök élte-tésével véget ért.

Négy új helyiséggel bővült az Ipartestület

Debreceni és Vidéke Ipartestület elöljárósága csütörtökön este ülést tartott Galamb Ferenc elnöklete alatt. Az elöljáróság előtt megjelent 35 segéd, akik megkapták szabadítólevelüket. A tanoncszabáditás alkalmából Szendrey Sándor ipartestületi alelnök mondott az új segédekhez buzdító beszédet. Az elnöki jelentés során örömmel fogadta az elöljáróság, hogy az Ipartestület 4 új helyiséggel bővült, mert az épületben lévő négy nagyobb helyiséget, melyet ezideig a Légóalmi Liga bérelt, átvették a várostól. Ezzel a megoldással minden szakosztálynak lesz gyűlési terme és nem kell várakozni egyik

szakosztálynak, míg a másik tárgyal, mert van már terem elegendő számú. Az elnök kifejezte azt a reményét, hogy a szakosztályok élete mozgalmasabb lesz ezután és az érdekképviseleti élet is megindulhat, mert minden népesebb szakosztálynak külön helyisége lesz.

Az Ipartestület multhónapi pénztári és hivatali forgalmának ismertetése után tudomásul vették, hogy az órásszakosztály elnökévé Pintér Gusztávot választották meg, alelnök lett Ktassik Lajos.

Kisebbségi ügyek letárgyalása után a tagdíjmérséklési vagy elegendési kérelmeket, számszerint ötvenet intéztek el.

Városi pályázati hirdetésnyirodatiszti, segédnyilvántartói, nyilvántartói, irodasegédtszti és végrehajtói állásra

Dr. Kölcsey Sándor polgármester pályázatot hirdet a Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a tisztviselő normalstatusban nyugdíjjogosultsággal egybekötött szervezve levő és üresedésben álló, a törvényhatósági bizottság legközelebbi rendes közgyűlésén választás útján betöltendő öt állásra és pedig:

a X-ik fizetési osztályba sorozott irodatiszti állásra.

Az állás után járó illetményeket az 1927. V. tc. 49. paragrafusa alapján foganatosított illetményrendezést tartalmazó, mindenkor kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozták.

A XI-ik fizetési osztályba sorozott segédnyilvántartói állásra.

A meghirdetett az 1931. III. tc. 11. illetve az 1938. évi IV. tc. 6. paragrafus 4-ik bekezdése, valamint a m. kir. Honvédelmi Miniszter úr 401.390/16—1938. számú körrendelete alapján, mint szabadrendelkezés alá eső állás elsőbbségi igény nélkül kerül betöltésre.

a X-ik fizetési osztályba sorozott nyilvántartói állásra.

a XI-ik fizetési osztályba sorozott irodasegédtszti állásra és

a XI-ik fizetési osztályba sorozott végrehajtói állásra.

Az utóbbi három állással járó illetményeket az 1927. évi V. tv. 49. paragrafusa alapján foganatosított illetményrendezést tartalmazó, mindenkor kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozták.

A fentebb felsorolt mind az öt állással kapcsolatban tudnivalók még a következők:

Az állásokhoz az 1883. évi I. tc. 19. paragrafusában előírt képesítés kívánatik meg.

A pályázati kérvényhez eredetben, — vagy hiteles másolatban a következő okmányokat kell csatolni: 1. születési anyakönyvi kivonat, más pályázóknál házassági anyakönyvi kivonatot is; 2. illetőségi bizonyítványt; 3. egy évnél nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt, amely a családi állapotot és a nemzethűséget is igazolja; 4. valamely hazai középiskola 4. osztályának sikeres elvégzését tanúsító bizonyítványt s az esetleges egyéb ismereteket igazoló bizonyítványt; 5. az állás betöltéséhez megkívánt szellemi és testi épiséget igazoló újkeletű hatósági orvosi bizonyítványt; 6. az esetleges háborús katonai szolgálatot és háborús kiténtéseket igazoló okmányokat; 7. a Vitézi Rend tagjainak, a Vitézi Rend főszéktartósága által kiállított igazolványt; 8. az 1914—18. évi világháborúban arconalbeli szolgálatot teljesített egyéneknél a Károly-csapatkereszt viselésére jogosító okmányt; 9. hadirokkantakká

vált, nem hivatásos katonai egyéneknek a rokkantjárdék élvezetét, illetve az el látásra való igény nélkül hadirokkantta történet nyilvántartás tanúsító okmányt; 10. a 7720/1939 M E számú rendelet alapján annak szabályszerű igazolását hogy pályázó nem esik az 1930 IV. tc. 1 és 2. paragrafusának hatálya alá; 11. az eddigi szolgálatot, illetve foglalkozást igazoló okmányokat; 12. rövid életrajzi és szolgálati leírást (curriculum vitae), amelyben összefoglalva közlendő a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége, jelenlegi állása, vagy foglalkozása eddigi alkalmazásai, közszolgálatának kezdőpontja, katonai háborús szolgálata és egyéb a pályázó személyére vonatkozó lényegesebb adatok. Aki jelen leg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában szervezett, rendszeresített állásban vannak alkalmazásban, azok a pályázati kérvényeikhez az 1, 2, 3, 5 és 11 pontok alatt felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik. A meghirdetett állásra a pályázati határidő a folyó évi aug. hó 31-ig (szombat) napjának déli 12. órája. Felhívom mindazokat, akik a meghirdetett állást elnyerni óhajtják, hogy kétpengős okmánybélyeggel ellátott s a szabályszerűen felbélyegezett, fenti okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket a jelzett határidőig a város főispánjához, mint a kijelölt választmány elnökéhez címzetten, a közszolgálatban álló pályázók szolgálati felsőbbeségük útján, más pályázók pedig közvetlenül a városi közigazgatási iktatóhivatalba (városi háza, földszint 5. sz. szoba) adják be. Elkésetten beadott, — vagy kelően fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek. Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában szervezett állásban vannak alkalmazásban, az 1922 V. tc. 10. paragrafusának 10. pontja, illetőleg a m. kir. közigazgatási bíróság 15017—1929. P számú ítélete értelmében pályázati kérvényeiken a bélyegilleték lerovása alól mentesek.

Férj és feleség szörnyű halála

A bécs—budapesti műton szörnyű szerencsétlenség történt. Gönyű határában a kanyarban egy motorkerékpár haladt, melyen Brunovszky Ignác 40 éves ácsi kereskedő ült a feleségével. A kanyarból hirtelen egy teherautó robogott elő és a motorkerékpár már nem tudta kikerülni. A motor bele-rohant a nagy teherautóba. A férj és feleség kivágódtak az országútra, ahol szörnyethaltak. A vizsgálat megindult a kettős halált okozó szerencsétlenség ügyében.

Malária szunyog-e vagy nem?

Irta: Papp Károly

Magyar Rovartani Társaság tagja

Valóban aktuális kérdés ez ma, amikor a rengeteg esőtől és árvíz borította földjeinket, valóságos tenyésztelpe a tömördek vizállás a szunyogoknak. Többen szenvednek ma szunyogcsípés okozta kellemetlen viszketésgébe, mint nem. Sokan kíváncsiak, sokan hallották a nagy, főleg délebbi mocsarak, ingoványok malária-szunyogjáról. (Anopheles malariae) és többen már arra gondolnak, hogy nem malária-szunyoggal van dolguk akkor, amikor füsttel, legyezővel vagy bármely más eljárással igyekeznek a kellemetlen vérszívót magától távol tartani.

A dalosszunyog (Culex pipiens) csípése ártalmatlan, de felette kellemetlen viszketésgébe okoz. Olykor kisebb daganat jelzi a csípés helyét, mely ha türelmetlenek vagyunk és elvakarjuk, könnyen kisebezhet és úgy, már mint sebet érheti fertőzés. Az így beült komplikációnak azonban nem a szunyog az oka.

Maláriaszunyoggal idáig környékünkön nem találkoztunk és alig hiszem, hogy találkozzunk is. Ez a hírhedt váltóláz (fieber, febris) okozó inkább délebb, melegeit kedvelő állat, azonban hazánk területén is több ízben felütötte tanyáját s főleg Szegeden és attól délre ma is él.

Nyugalmi helyzetben könnyen kufomságot tehetünk közöttük. A dalosszunyog (1. kép) potroha pihenéskor inkább az aljzat felé hajlik, a petéi (16. kép) hegyes ellipszis formájú 8-12 mm hosszúságú „csolnakocskává” vannak összeragasztva, amelyet a vízszínen úszva a Nap melege költ ki. A kikelő virgome szunyoglárvaikat már ismerjük, hisz alig áll 1-2 napig a víz az ereszalatti hordóban, máris vic-kándoznak, közeledtünkre a víz alá merülnek hosszstengelyükre merőleges „főrsben” csuklószőrű mozgással. A maláriaszunyog potrohát az aljzattól el, tehát fölfelé tartja, petéi csillagalakzatban hegyüknél fogva vannak a víz színén összeragasztva (1. és 16. kép). További életmódja hasonló az előbbihez.

1. A dalosszunyog és 2. a maláriaszunyog pihenőállása. 1b. az előbbi, 2b. az utóbbi petéje.

Életveszélyes fenyegetéssel akart 20.000 pengőt zsarolni

Nagykanizsán Teles Gusztáv kereskedőt megfenyegettek névtelen levélben, hogy megölik őt és kis leánykáját is, ha nem helyez el 20.000 pengőt egy borítékban a városi erdő egyik odvas fájába, melyet a zsaroló megjelölt. A kereskedő a rendőrség segítségét kérte. Favágóknak öltözött detektívek elfogták a zsarolót Dávid István kereskedősegéd személyében, aki éppen a papírlappal telt borítékot vette ki az odvas fából.

Litvániából hazatelepítik a németeket

Illetékes német körök kijelentése szerint megtették már az intézkedéseket, hogy Litvániából hazatelepítsék a németeket. Az áttelepítés 30-40.000 embert érint, akiket főleg a lengyelországi Suvalki tartományban telepitenek le.

A németek tudomásul vették azt a finn-orosz egyezményt, mely az Aaland szigetek leszereléséről szól. Ez az egyezmény a szovjet befolyás terjedését jelenti a Keleti-tengeren.

A lépfenés birkák húsától súlyos beteg lett egy kabal család

Erélyes vizsgálat indult a lépfenés fertőzés ügyében.

Hirt adtunk már arról, hogy Illés Sándor kabai juhászlegény lépfenés fertőzés következtében meghalt nagy kinok után. A debreceni vizsgálóbíróóság intézkedésére helyszíni szemlét tartottak Kabán és felhívták a 16 éves juhászlegény holttestét is. Kétséget kizárólag megállapították a boncolás során, hogy a legény halálát lépfenés fertőzés okozta, melyet úgy kapott, hogy a gazdája, Hevesi Márton parancsára lépfenésben megdöglött birkát nyüzött meg és egy légycsípés átvitte rá a fertőzést. A légy ott csipte meg a fiatal juhászbojtárt, ahol kisebb bőrsérülés volt a kezén. Így igen gyorsan terjedt a fertőzés tovább. A helyszíni vizsgálat során ki akarták hallgatni Hevesi Márton is, aki felelős azért, hogy meghalt a legény. A vizsgálatot vezető Cs.

Sebestyén törvényszéki bíró azonban nem tudta kihallgatni a gazdát, sem annak családját, mert lépfenés fertőzést kaptak ők is és beszállították őket a klinikára ápolásra.

Kiderült, hogy három birka döglött meg és a gazda sajnálta, hogy kárbanmenjen a hús és a bőr. Kiadta az utasítást, hogy meg kell a három birkát nyuzni, a bőrüket száradni tenni a husukból pedig ebédet főzni. A nagy bográcsban főzték is a birkák húsát és valamennyien ettek a húsból és attól betegedtek meg. A vizsgálat kiterjed arra is, hogy Hevesi Mártonon kívül kik kaptak még a birkák húsból. Valószínű, hogy a gazda másoknak is adott a húsból, mert a három állat húsát ők maguk nem tudták elfogyasztani.

150 debreceni gyermeket nyaraltat a MANSZ a Nagyerdőn

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége debreceni csoportja minden évben megrendezi a Nagyerdő árnyas lombjai alatt a debreceni szegény gyermekek nyaraltatását. Az idén az esős időjárás késleltette a gyermekek boldog, vidám napjait, míg végre július 22-én mégis megkezdődhetett a nyaraltatás. Az idén 150 gyermek tölt gondtalan kellemes napokat hat hétig a nyaralási akció káposán a Nagyerdőn. A MANSZ vezetősége úgy intézte a nyaraló gyermekek kiválasztását, hogy az arra minden tekintetben legértelmesebbek, legjobban ráutaltak gyűltek össze a hétfőn megnyíló kis táborba. Sokgyermekes családok gyermekei, akik egész éven át alig látnak napfényt, szűk kis szobákban összezűfolt életükkel, most vidáman hancúroznak a júliusi nap aranylós sugaraiiban, fölötük mosolyog a tiszta kék nyári ég, a madárdalok, zöldlombos Nagyerdőn...

Ezeknek a gyermekeknek egy egész életre szóló élmény ez a néhány heti nyaralás. Azá teszi nemcsak a gondatlanság, hanem a MANSZ vezetőinek kedves, szeretettel sugárzó szavai, meleg, szívélyes bánásmódja, ahogy a gyermekekkel elbeszélgetnek.

A nyaralási akcióra kiválasztott gyermekek gondos orvosi vizsgálaton estek át és akiket betegnek találtak, azt a MANSZ vezetősége előbb gyógykezelte, hogy a táborba csak teljes egészséges gyermekek kerüljenek. Itt is klinikai orvosok ügyelnek egészségükre a zöldkeresztes nővérekkel együtt. Sok dolog azonban nem akad a gyermekekkel... a fűszeres illatú erdei levegő, az arany sugarakban patkózó napfény pirosra csokolja arcukat és a bőséges, egészséges táplálkozás mellett a kis arcok napról-napra telnek, gömbölyödnek...

A nyaralás egész napi beosztása

Vakmerő betörés a Csapó uccal Vágó-üzletben

Az elmúlt éjszaka vakmerő betörők jártak a Csapó ucca 10. szám alatt levő Vágó férfiruháüzletben. A tettesek valószínűleg a hajnali órákban hatoltak be a helyiségbe olyan módon, hogy az üzlet külső üvegablakát betörték, az ajtót alkulcsal felnyitották és tolvajlámpával feldúlták a helyiséget. Különösen a pénztárazsolt és többi bútorokat kutatták át alaposan, pénzt keresve. A pénztárfiókban, melyet feltörték, találtak 30 pengő készpénzt. Ezt magukhoz vették és ezenkívül az üzletből egy öltöny értékes férfiruhát zsákmányoltak. A betörésből eredő kár 200-300 pengőre tehető.

A betörést reggel fedezték fel és nyomban értesítették a rendőrsé-

gészséges, gondtalan életmód. Vidám játékok, kergetőzések, magyar nóták, versek közben csak úgy szaladnak az órák... Aztán eljön a dél, hatalmas edényekben inycsiklandó, finom, párolgóló étel kerül a jóétvágyú gyermektársaság elé... Mindenki ehett, amennyi jól esik... Az első ebédkiosztásnál megjelent Losszonczy Istvánné, a MANSZ elnöknője, dr. Kölesy Sándorné, dr. Baesó Jenőné, U. Sallay Lajosné, vitéz Nábráczky Béláné, dr. Tervey Tamásné és dr. Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, a MANSZ igazgatója. Az első ebéd kiosztása alatt Uray Sándor intézett melegsívű szavakat a gyermekekhez, buzdítva őket, hogy igyekezzenek kihasználni a nyaralás áldásait...

A gazdag és tápláló ebédet H. Bernardin Jolán, a klinikai konyha főnöknőjének felügyelete és irányítása mellett készítették a klinikai konyhán... Ebéd előtt imára kucsolódnak a kis kezek és áhitatos ajkakkal mondják el a fohászt... Aztán ebéd, ebédután ismét vidám foglalkozás következik az esti órákig...

A MANSZ nyaraltatási akciójának hat hete alatt a madárdalok Nagyerdő megtelt a legszebb muzsikával, a vidám gyermekkacagással... A Pallag felé vezető úton ez a csengő, boldog gyermekkacaj vezet el a járókelőt a kis táborba, a gondatlanságnak erre a kis debreceni szigetére, amit másfélszáz magyar gyermeknek varázsolt hat hosszú és mégis gondatlanságában olyan gyorsan elröppenő hétre a magyar asszonyok áldottszívű jósága, szeretete. Ez a szeretet átöleli ezekben a szegény gyermekekben a magyar jóvót, szűk, egészségtelen lakások kis lakóit kivezeti az Isten szabad eze alá és a gondtalan napok emléke talán egész életét besugározza azoknak, akik idekerültek.

get. Detektívek szálltak ki a helyszínre és sikerült több olyan nyomot találni, melynek alapján a tetteseket, akik távozásuk előtt undorítóan beszenyezték az üzlet egyes helyeit, sikerül kézrekeríteni. Bizonyosra vehető, hogy a betörést a helyzettel ismerős egyén követhette el és a rendőrség erélyes nyomozással már is nyomukban van.

Nem károsodik Debrecen a kövezetvám eljörésével

A kövezetvámok eltörlésével július elsejétől lépett életbe a városi vámok új rendszere, melyszerint az állam külön illetékek bevezetése nyomán bizonyos kártalanításokat állapít meg a városok számára. A tárgyalások során arról biztosították a városokat, hogy az új rend-

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

szerből kifolyólag semmiféle jövedelemvesztésük nem lesz, mert a kártalanítás összege meg fog felelni eddigi vámjövödelmeik összegének. A városok azonban a kiadott rendelkezésekből arra a meggyőződésre jutottak, hogy az új rendszer számukra bevételi kieséssel fenyeget. Ezért a városok kérelemmel fordultak a pénzügyminiszterhez és kérték, hogy a kincstár emelje fel a kártalanítás összegét. Kérték továbbá, hogy vegye revízió alá a kártalanítási összeg szétosztási kulcsát. A trianoni határmentén fekvő városok javára pedig emeljék fel a kártalanítás összegét.

A vidéki városoknak ez a kérelme nagyrészt meghallgatásra talált a pénzügyminisztériumban. Értesülésünk szerint a kártalanítási összeget a kövezetvám bevétel elmúlt tízévi átlaga után állapították meg a városok, így Debrecen részére is és az első havi részlet már közelesem megérkezik a városhoz.

Aki a kopenhágai fogházat siratja vissza...

Budapesten elfogták egy betörésnél Fekete Béla 45 éves kereskedősegédet, aki már többször volt büntetve. Kihallgatása során kiderült, hogy az ismert bűnöző nemrég került haza Dániából, ahol a kopenhágai fogházban volt lakója. A németek a megszállás után szabadon engedték és a vasuti kocsi ütközőin utaztatva jött haza. Fekete Béla elmondta, hogy a dán fogházban igen jó dolga volt, semmit sem kellett csinálni és minden kényelme megvolt. Munkanélkül élt jól. Naponta egyszerű kapott bőséges ételmelet. A védőügyvédje szabadlábra helyezését kérte, de ő visszakönyörögte, sőt olyan magatartást tanúsított, hogy a fogvartatását meghosszabbították.

Ismeretlen kocsis elgázolt egy hordárt

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a Dégenfeld-tér 2. szám előtt. Bányai József városi hordár az uttesten akart átmenni, amikor a Csapó-utcáról hirtelen, vad vágatással befordult egy szekérbe fogott ló. Bányainak nem volt ideje átmenni, a szekér elütötte és a súlyosan sérült férfi félig eszméletlen állapotban maradt a helyszínen. Pillanatok alatt hatalmas csoportosulás támadt a földön heverő férfi körül, míg a gázoló szekeres a hirtelen támadt tumultusban a Kossuth-utca irányában elhajtott, mielőtt még rendőrral igazoltathaták volna. A rendőrségi orvos megállapítása szerint Bányai József karján és lábán szenvedett súlyos sebeket, ezenkívül belső sérüléstől is lehet tartani. A rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen gázoló kocsis kézrekerítésére.

Hatmillió baktérium van 10 deka cseresznyében

Egyik jeles egészségügyi szakértőnk nagy propogandát indított, mely arra irányul, hogy mossuk meg a gyümölcsöt, mert elképesztő mennyiségű baktérium van a héján. A nyári idényben gyakori járványos megbetegedések egyik fő oka a mosatlan gyümölcs fogyasztása. Csillagászati számot kapunk, ha a gyümölcsre tapadó baktériumok számát megállapítjuk. Tíz deka cseresznye megmosása során egy köbcentiméter vízben 4-6 millió baktériumot találunk. Ezeknek a baktériumoknak legnagyobb része nem kórokozó, mégis sok megbetegedés csirája bennük keresendő.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 Debrecen, József kir. herceg uca 1. szám,
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),
 éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
 3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
 Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 20-án reggel 8-tól, júl. 27. reggel 8-ig
 „Kigyó”, Plac uca 31., telefon: 30-95
 „Tisza”, Péterfia uca 61., telefon: 24-52. sz. — „Csillag”, Árpád-tér 1., telefon: 29-32. — „Szent Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán uca 14. telefon: 17-09. — „Mátyás király”, Nyilastelep, Vámospécsi út 16. sz., telefon: 13-83. szám.

Hősök naplója

— 1917 július 26. — Számos véses lítközvetben csüggedten és állhatatos bátor magatartásnak és másokat is lelkes követésre buzdító példaadásnak figyelemre méltó bizonyosságait nyújtották: Berencz Ferenc aradi 28. vadász zászlóaljbeli szakaszvezető és Gál József népfőlkéző vadász. A nevezettek már az 1916. szeptember közepén Körösmezőnél, a magyar-román határon levő Woronienka hegyen lezajlott állásharcok alkalmával, továbbá 1917. július 26-án a Baba Ludowa nevű magaslat hősies megrohanásánál példátadó vitézséggel elsőnek hatoltak be az ellenséges állásba. Ezt követően a későbbi harcok alatt is a vadászzászlóaljak minden ütközetében kimagasló hősiességgel és példás kötelességteljesítéssel vettek részt és mintaszerű magatartásukkal mindketten kiérdemelték a nagy ezüst vitézségi érmét.

— A soproni nyári egyetem megnyitja kapuit augusztus elején és a jelentkezőknek félárú utazási igazolványt küld. Európai híra szakemberek tartanak előadást műszaki és gazdaságtudományi kérdésekről.

— Pető Sándor, az ismert publicista a tegnapi nappal megvált a „Magyar Nemzet” főszerkesztői tisztétől.

— Tiszteletbeli pápai kamarássá neveztek ki dr. Ignác László vallás- és közoktatásügyi titkárt az egyházi élet terén kifejtett tevékenységéért.

— A debreceni társulati kereskedő tanonciskola pályázatot hirdet heti 12 óra ellátásra keresek iskolai A) szakos állástalan főiskolás részére. A megbízálat 3 évre szól. Javaldalmazás havi 80.— P. A kérvényeket a Kereskedő Társulat felügyelőbizottságához címezten a tanonciskola igazgatóságához kell beadni. (Debrecen, Kálmán-tér 2.)

— Az Astra Romana, a legnagyobb román petróleum társaság élére kormánybiztos neveztek ki, mert a társaság állítólag kisebb szabálytalanságokat követett el. Damosin mérnököt bízták meg a vállalat ügyeinek irányításával.

— A román pénzügyminisztérium valamennyi zsidó tisztviselőjét azonnali hatállyal elbocsátotta. A rendelkezés 68 zsidó tisztviselőt érint.

— A petróleumkocsikat elrekvírálja augusztus elsejétől a román vasút igazgatósága. Az intézkedést azzal indokolják, hogy a hadsereg, a belföldi és külföldi szállítások ezt szükségessé teszik.

— Franciaország amerikai birtokainak jogrendjét nem érinti a fegyvercsüneti szerződés és így az anyaország és az amerikai birtokok kapcsolata teljes mértékben zavartalan.

— Kormányrendelet készül a kávépótlékok és konzervek gyártásáról és forgalombahozásáról. Az új rendelettervezetet hozzászólás végett megküldték az illetékeseknek.

— Hollandiából elindult az első gyermekvonat 500 gyermekkel Ausztriába, ahol Hitler rendelkezése a háborúsültötta vilék gyermekeit nyaraltatják. Több gyermekvonat indul holland gyermekkel Ausztriába nyaralásra.

— A „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált háziázer, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél, biztos, enyhe és gyorsan ható, természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezzé meg orvosát!

— A megőrült asszony megölte férjét Vaszar községben. Bálint Imre 41 éves gazdálkodó felesége éjszaka megőrült és ágyából kiugorva, baltát vett elő és azzal a férje fejét széthasogatta. A baltával a lakás berendezését is összetörte az asszony, akit a esendörök fekeztek meg.

— Elsüllyedt a 3000 tonnás Alfa nevű portugál hajó, mely banánt szállított. Legénysége megmenekült. A hajó Anglia felé vezető útján süllyedt el.

— Hollandiában új politikai párt alakult, melynek címe: Németalföldi Szövetség. A párt a németekkel való együttműködést akarja.

— Szerb gazdasági bizottság utazott el Ankarába, hogy gazdasági tárgyalások során biztosítsák a szerb textilipar nyersanyagát.

— A nagy meleg megölte Amerikában 280 embert. A nagy forróság következtében a tengeri termést yeszély fenyegeti és a newyorki tőzsdén a tengeri ára rohamosan emelkedik.

— Zsebtolvajok munkában. Éles Sándorné Egyetkért uca 1. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a Csapó ucai piacon kilopta zsebéből pénztárcáját 28 pengővel és fontos iratokkal.

— Megharapta a kutya. Sauerbrunn Zoltán debreceni lakost megharapta a Pacsirta ucaán egy kóbor kutya. — A mentők kötözték be sebeit.

— Új gyors- és gépiróiskola SIMAI MAGDA Rothermere u. 1. Tanfolyamokra folytatódagos beiratkozás.

— Megkönnyítik a besszarábiai vízszavándorlást. A bukaresti rendőrigazgatóság rendeletet adott ki, amelynek értelmében a visszavándorolni szándékozók nem kötelesek előzetesen jelentkezni a rendőrségben, hanem egyszerűen a határállomáson jelentkezhetnek, ahol átszállítják őket.

— Az anyák tanácsadója Németországban 1934 október 1-től kezdve kéreken 134.000 tanfolyamot rendezett 2 és fél millió asszony számára. Ebből 63.000 tanfolyam több mint egy millió résztvevővel a háztartás vezetésével, 53.700 tanfolyam 1,2 millió résztvevővel az egészségápolással, 15.700 pedig 310.000 résztvevővel nevelési kérdésekkel foglalkozott.

— A pápa unokaöccsének esküvője. A pápa ma délelőtt magán-kápolnájában eskette össze unokaöccsét Pacelli márkít Bombrini Piera márkínóval. A szertartás a háborús helyzetre való tekintettel a pápa kívánságára a legszigorúbb családi körben folyt le.

— Befürészről tett jelentést a fővárosi rendőrségben néhány nappal ezelőtt dr. Majlóth Ferenc ügyvéd és bejelentette, hogy egy vászonzaeskóban őrzött 30.000 pengő értékű családi ékszerét ellopták. A detektívek a nyomozás során a házban alapos kutatást tartottak és egy régi szekrénykében, régi okiratok alatt megtalálták az ékszeres zaeskót. Az ügyvéd elfelejtette, hogy hova rejtette, azt hitte, ellopták.

— Az utolsó magyar fanyeregkészítő műhelye a Nemzeti Muzzeumba kerül, mert az utolsó fanyeregkészítőmester, a tiszafüredi Kbl Mihály már 98 éves és nem folytatja a mesterségét. A tiszafüredi fanyeregnek nagy híre volt, csináltak a török szultánoknak és Nagy Frigyesnek Berlinben 15 füredi nyeregkészítő mestere volt, akik a király gárdistái számára készítették a nyergeket.

— Beethoven zongorája, melyet a mester 1803-ban ajándékba kapott és 1825-ig használt. Bécsben az „Öt század zongorái” kiállításon látható. A zongorát rendbehozták, úgyhogy játszani is lehet rajta.

— Marólógót ivott és meghalt Papp Istvánné 31 éves asszony Bérettyóúfaluban. Öngyilkosságának oka ismeretlen, temetésére megadták az engedélyt.

— Ismeretlen középkorú nő holttestét találták a Balatonban. Nem tudták megállapítani a kilétét. Kezén arany és gyémánt gyűrű volt. Az ismeretlen nőt Szemesi község temette el.

— Megszüntették a lett rendőrséget és helyére polgárőrséget szerveztek. Lényegében azonban a polgárőrök a régi rendőrség tagjaiból kerülnek ki.

— Veszett farkas garázdálkodott Szováta fürdő mellett és megbarapott három embert és 14 tehenet. A farkast egy földműves lotté agyon, de előbb ő is kapott néhány harapást. A megmárt embekeket a kolozsvári Pasteur intézetbe szállították, de ott nem volt szérum és Bukarestből kértek sürgősen.

— Zsidó istentiszteletek. A debreceni statusquo-ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje július 26-tól, augusztus 2.: Pénteken este a Deák Ferenc ucaán 7, a Kápolnási ucaán 7.10. Szombaton reggel mindkét templomban 7, délelőtt a Deák Ferenc ucaán fél 11, délután mindkét templomban 5, este 8.10 órakor, köznap reggel mindkét templomban negyed 7, este 7.40 órakor. Vasárnap és csütörtökön este a Kápolnási ucaán negyed 8 órakor. — Rabbiság.

— Agyonlőtte magát Szutóra István 21 éves nyíradonyi hentes. Az érzékeny lelkű fiatalember azért vetett véget életének, mert édesapja megdorgálta. Eddig meg nem állapítható módon revolvert kerített és édesapja lakásán vetett véget életének.

— Debreceni orvosprofesszor kutatja a sárrétiiek korai fogszuvasodásának okát. Bekapcsolódott a kutatói munkába maga Csillery András dr debreceni egyetemi tanár is, továbbá a berettyóújfalui gróf Tisza István közkórház belgyógyászati osztálya, Dzsinih Antal dr egyetemi tanár vezetésével. Helyszíni vizsgálatot tartanak, mintát vesznek a talajból, ivóvízből. A kutató munka már is több értékes egészségügyi megállapítást hozott.

— A debreceni nőiszabó szakosztály elnöksége megbízta Szűcs Lajos nőiszabó iparost, hogy a női tanonciskola ez évi vizsgáin a szakosztály nevében jelenjen meg. Szűcs Lajos jelentette most az elnökségnek, hogy a legjobb eredményt állapította meg. Kiválóak: Walter Edit tanárnő szakrajzai. Kitűnő oktatók: Kubányiné és Somogyi Mária tanárnők. A tanfolyamok közül megdicsérté Kállay Magdát.

— Letartóztatták Petrja Stéfán halókoesikalaut, bukaresti lakost, akit azzal vádolnak, hogy pengő-kijárlásokban vett részt és pengőt csempészett ki az országból.

— A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma a július 15-i forgalommal szemben 19,5 millió pengővel csökkent.

— Most került elő egy háborús akna. Koppenhágából jelentik: Dániában az utóbbi napokban uralkodó heves nyugati szél sok aknát sodort partra. Helyenként az aknák robbanása következtében kisebb-nagyobb anyagi kár keletkezett. Fanóbból jelentik azt az érdekes hírt, hogy az Északi tenger partján egy világháborúból származó aknát találtak.

— A Franciaországban élő magyarok sorsára vonatkozóan a külügyminisztérium a m. kir. követségtől vett értesülés alapján közli az érdekeltekkel, hogy magabavéve az a tény, hogy hozzátartozóiktól értesítést bizonyos idő óta nem kaptak, ne adjon okot aggodalomra, mert a hírek elmaradása a legtöbb esetben a közlekedési viszonyokban, még mindig fennálló nehézségekre és bizonytalanságokra vezethető vissza.

— Olaszországban augusztus havától kezdődően most már „kedd is hústalan nap lesz. A vendéglői kenyérpazarlás meggátlására az egy vendégre eső kenyérmennyiséget étkezésként 15 dekában állapították meg.

Thardi Veress Lászlóhoz

Mily fiatal vagy és
 Tollad milyen ékes,
 Versed minden szava,
 Aranyos, beszédes.

Fiatal barátom,
 Jó magyar testvérem,
 Lelkedben mért van bű,
 Én ezt meg nem értem

Mért gondolsz halálra
 Mért kesereg a lelked.
 Nem kell elmúlásról,
 Soha énekelned.

Hejh, ha Petőfit is
 A halál, a dóre,
 Nem vitte volna el,
 — Élt volna, mint Goethe.

Alkotott volna úgy,
 Mint senki e földön,
 Bár így is annyit írt
 Mint más száz esztendőn...

Elmegyek Párkákhoz
 Esendi érted most,
 Élted fonálába,
 Ne vágjon Atrophos.

Vékony Antal.

— A MANSZ Vöröskeresztes betegápolási tanfolyama, A MANSZ elhatározta, hogy tekintettel a rendkívüli szükségletekre, Vöröskeresztes házi betegápolási tanfolyamot rendez. A tanfolyam a Vöröskeresztnak is hivatalos tanfolyama lesz, ezért felkérünk minden magyar honleányt, hogy minél szamosabban jelentkezzenek a MANSZ hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt 9—1 óra között. Jelentkezési díj 2.— P. A tanfolyam aug. 15-én kezdődik, 2 hétig tart. A házi betegápolási tanfolyam sikeres elvégzése után önkéntes ápolónői tanfolyamra becsajátatnak a hallgatók. Ez fogja őket képesíteni a Vöröskeresztes önkéntes ápolónői szolgálatra. Jelentkezési határidő aug. 1.

— Feketeborsot csempésztek Szlovákiából. Friedmann Ábrahám nyíradnai rövidárkereskedő 150 kiló feketeborsot csempészett Szlovákiából. Kiderült az is, hogy míg neki 1 pengő 80 fillérbe került a feketebors, a bel-földön 3 pengő 30 fillért árusította különként. A kúria Szolnok-tanácsa jogerőre emelte az uzorabíróság 8 hónapi börtönrre szóló ítéletét.

— Olasz veszteség-lista. Az olasz véderő főparancsnoksága közölte a második veszteségjegyzéket. Az egyik jegyzék a nyugati arcvonalon megsebesült és sebesüléseibe belehalt 31 tásztí és legénységi állománybeli katonát tartalmazza. Közölték egyidejűleg a Cire Naiksi arcvonalon elesett 55 tisztt és közember nevét is.

— Itélet Vályi Lajos képviselő halálos autószerencsétlensége ügyében. Halálos végű autószerencsétlenség történt június 30-án Budapesten a Hegyaljai út és Avar-utca kereszteződésénél. Vályi Lajos országgyűlési képviselő autója összeütközött az angol követvetségi titkárnak kocsiával, amelyet Stercel László sofőr vezetett. Vályi Lajos kórházba szállítása előtt belehalt súlyos sérüléseibe. A büntetőtörvényszék tegnapi vonta felelősségre a 19 éves Stercel Lászlót. A sofőr beismerte bűnösségét, elmondotta, hogy sebesen hajtott, de az elhúnyt képviselő is gondatlan volt. Kihallgatták Orsós Ferenc és Vitray Antal törvényszéki orvosszakértőket, akiknek véleménye szerint Vályi Lajos agyrázkódás következtében halt meg. A törvényszék büntőnök mondotta ki Stercel Lászlót gondatlanságból okozott emberölés vétségében és hathónapi fogházra ítélté el.

— Jó a termés Olaszországban. Rómából jelentik: Az olasz földművelésügyi miniszter jelentette a Ducenak, hogy bár az időjárás kedvezőtlen volt, Olaszország ezidei búzatermése elérte a 73 millió mázsát. A kukorica és rizstermés jó. Bár a búzatermés a tavalyihoz képest csökkent, Olaszország élelmezési mérlege igen kedvező, sőt egészbenvéve kedvezőbb, mint az elmúlt évben.

Gyászrovat

Özv. Ferenc József sz. Balogh Erzsébet 35. évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető 2. számú ravatalozójából. Lakás: Faragó uca 13. — Temetését: Bartha vállalata végzi.

Özv. Juhász István szül. Szabó Margit N. Juhász István lakatosmester, nagyiparos özvegye meghalt. Temetése 27-én, szombaton délután félhat órakor lesz a Köztemető 2. B. terméből r. kat. egyház szertartással. Lakás: Magoss György-tér 1. sz. Gebauer-cég rendeli.

— **Hetessy Kálmán** kormányfőtanácsos. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Hetessy Kálmán dr. kecskeméti ref. lelképítőtornak az egyházi, társadalmi élet terén szerzett érdemei elismerésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— **A kolozsvári Pasteur-intézetben**, nincs veszélyes elleni szérum. Szovata erdélyi fürdőhely közelében egy veszélyes farkas három embert és tizenegy tehenet mart meg. A farkast egy paraszt agyonlőtte, de az állat őt is megharapta. A három megmart embert szállították a kolozsvári Pasteur-intézetbe, ott azonban nem volt veszélyes elleni szérum, úgyhogy telefonon kellett Bukarestből megrendelni.

— **Angolok temették el a Bartholomeo Colleoni hősi halált halt kapitányát.** Az olasz cirkáló kapitánya, Umberto Novaro, az egyik angol kórházhajón szerdán este az alexandriai kikötőben meghalt. A hősi halált halt olasz tengerészkapitányt az alexandriai katonai temetőben helyezték örök nyugalomra, nagy katonai pompával.

— **Életűnt budapesti festékkereskedő.** Ney Gyula festékkereskedő tegnap elűnt lakásáról. Ma hajnalban a ház pincéjében felakasztva, holtan találták meg. Búcsúlevelet nem hagyott hátra. A házban lakó ismerősei tudják, hogy Neynek egy fia és egy lányja él kint Franciaországban. Két évvel ezelőtt mentek ki és most már három hónapja nem kapott róluk semmiféle hírt.

— **Diákok segítenek a váci gimnázium építésénél.** A váci gimnáziumnál az igazgatótanács bővítési munkálatait határozott el tanév végén. Félmillió pengő költséggel épül új, hatalmas szárnya az intézet épületének. A munkához a szünidő kezdetén mindjárt hozzá fogtak, közben azonban a behívások megakasztották az építkezést és már úgy volt, hogy tanév kezdetére nem lehet azt befejezni. Ekkor az intézet diákjai összebeszéltek, felkeresték az igazgatót és az építést és elmondották, hogy ők szívesen dolgoznak a bevonultak helyett. Az igazgató a tervet jóváhagyta és a diákok páratlan lelkesedéssel álltak munkába. Egész osztályok jelentkeztek munkáért. Nemcsak szegény fiúk, hanem vagyonos szülők gyermekei is dolgoztak, hogy felépítsék a gimnázium épületének új szárnyát. Fűgér és fáradhatatlanul dolgoznak a fiúk, hordják a téglát, máltert. Azt mondják, — ha majd kikerülnek az életbe, a gimnázium épülete előtt elhaladva jogos büszkeséggel mondhatják, hogy az ő kezük munkája.

— **A német és magyar kormány képviselői Budapesten tárgyalásokat folytattak vámkérdésekről.** A tárgyalások július 25-én három megállapodás aláírásával zárultak. Az egyezmények a vámügyekben nyújtandó kölcsönös támogatásról és jogsegélyről, a határszéli forgalom szabályozásáról és vasútforgalmi vámkezelésről, a határon, valamint előretolt vasúti vámhelyekről szólnak.

— **Milanóban is megjelent a női katonák.** A polgári mozgósítás során Milanóban 513 nő iratkozott be különféle technikai tanfolyamokra és más szakszerű tudnivalók elsajátítására, hogy hadbavonult férfiakat helyettesítsenek. Milanóban egyébként már 10 nappal ezelőtt megjelentek a villamosokon az első kalauzások s ügyesen, szakértelemmel látják el új munkájukat.

Negyven ruszin gyermek megható búcsúja Debrecentől

Debrecen város testvérvárosának nyaralási akciója során egy hónapja a Nagyerdőn nyaraló kárpátaljai gyermekek tegnap délután tartották búcsúünnepélyüket. A kedves, hangulatos ünnepélyen, melyen bámulatos tanulmányokból, a magyar nyelvben való lelkes előrehaladásról tettek bizonyosságot a kis lányok, megjelent a város részéről dr. Kupinszky Sándor tanácsnok, a szociális ügyosztály vezetője, aki a kárpátaljai gyermekek nyaraltatási akcióját vezette, dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, Papp Gyula szentszéki tanácsos, Hanzély Lajos szentszéki jegyző, Bendák Gyula tanfelügyelő. Ezenkívül szépszámu érdeklődő jelent meg a tapsolt a búcsúzók gyermekek ügyes számainak.

A kis ruszin lányok népviseletükben vonultak fel. Kmetz Ilona tanítónő és Fekete Józsefné tanítónő vezetésével — Csengő, üde hangjúnak áhítatosan énekelték a magyar Himnuszt, majd utána a ruszin himnuszt. Zima Tivadar ökörmezői polgári iskolai igazgató üdvözlő beszédében megkapó szavakkal emlékezett meg arról, hogy Debrecen város milyen meglepetéssel karolta fel a ruszin gyermekek nyaraltatásának az ügyét. Megemlékezett a magyar és ruszin nép történelmi kapcsolatairól és hangoztatta, hogy a húszéves cseh megszállás rabsága alatt sem szakadt el a magyarságtól. A ruszin nép szívében mindig magyar volt és visszaszavargott a magyar uralom alá. Nagy-Magyarország határain belül továbbra is teljes egyetértésben él együtt a ruszin nép a magyarsággal, miután végül beteljesülését érte meg azáltal, hogy ismét egyesülhetett a magyarsággal.

Lišej Magda szavaiata, Hrimut Ilona és Harakszin Lenke ügyes párbeszéde

nagy sikert aratott. A kislányok szép magyar és ruszin dalokat adtak elő. — Balajti Mária a „Mindent vissza”, Bokotaj Margit „Dal a hazáról” költeményeket adta elő. Homicskó Ilona, Szurmay Irén, Zsirod Mária, Feeskó Jolán, Tivkó Anna, Szilágyi Ilona, Bundszák Anna, Horváth Zsófia, Vaszkó Valéria, Markovits Anna, magyar és ruszin versiket szavalták. Magyar népdalokat és ruszin nótákat énekeltek ismét a nyaraló gyermekek, sok tapsot kapva. Pár hetes debreceni nyaralás után valamennyien meglepő nyelvtudásról tettek tanúbizonyosságot. Magyar és ruszin táncukat meg kellett ismételn. Varga Ilona és Mária „Igazságot Magyarországnak” c. költeményt szavaltta és nagy sikert aratott Pávlik Erzsébet Vágnerné Szűts Adél, a főnök tollú írónő „Búcsúztató” c. szép költeményének elszaválásával. A műsor lepergése után a megjelentek elhalmozták a kis ruszin leánykát cukrokkal, ajándékokkal — Meg kell emlékeznünk arról, hogy Csomor Gyula törvényhatósági bizottsági tag, a nemesszív emberbarát, többször díjtalanul vendégül látta moziójában magyar filmek előadásán a kis ruszin gyermekeket, akiket az előadás után a lakásán gazdag uzsonnával is megvendégtelt. A búcsúzás alkalmából pedig mindegyik gyermeket egy nagy csomag eukorral lepté meg. A kis színevért és ökörmezői lányok messze földre elviszik Csomor bácsi közismert jószágának híret. Debrecen város pedig 24 pár új cipőt adott azoknak a nyaraló ruszin gyermekeknek, akiknek nem volt cipőjük. A nyaraló gyermekek első csoportja szombaton utazik vissza a testvérvárosokba, könnyes szemmel válna meg Debrecentől, ahol felejthetetlen négyhetet töltöttek.

Debrecenbe hozták a detektívek a Péterfia utcai betörés gyanúsítottját

A nyári hónapok legnagyobbárujának bűncselekménye volt a Péterfia uca 6. szám alatt, dr. Molnár Pál főgimnáziumi tanár lakásán elkövetett betörés, melyet páratlan vakmerőséggel, rádiózene és italozás közben követett el a tettes.

A debreceni rendőrség már a helyszíni szemle alkalmával megalkotta véleményét a betörő személyt illetően. A nyomok arra mutattak, hogy a bűncselekményt a helyszínelő ismerős egyén követte el, aki kulcsal hatolt be a lakásba, jól ismerte annak minden zugát és kényelmesen, feltűnés nélkül vehette magához a 2000—3000 pengő értékű ékszert és ezüstneműt. Ez utóbbiak jelentékeny része meg is került a debreceni városi zálogházban, ahova a tettes azt újonnan vásárolt börtöndíjában három részletben szállította el és 150 P kölcsönt kapott rájuk.

A rendőrség megállapította, hogy a betörő még július első napjaiban vidékre távozott és a bűncselekményt két nappal elutazása előtt követte el. Az ezüstneműt nagyrészt már Debrecenben értékesítette, az ékszereket azon-

ban magával vitte és azt egy börtöndben helyezte el. A házfelügyelőnek, ki a börtöndöt a kocsihoz vitte, fel is tűnt hogy milyen súlyos az.

Kedden az előzmények után s pontos nyomok birtokában a debreceni rendőrség két detektívje Jászberénybe utazott ahol a betöréssel gyanúsított férfi tartózkodott. Jászberényben alapos nyomozást végeztek és ennek befejeztével csütörtökön este Debrecenbe szállították a péterfiacsal betörés gyanúsítottját. Még az éjszakai órákban megkezdtek a kihallgatást, melynek befejeztével, valószínűleg már a mai napon, teljes fény derül a péterfiacsal rejtélyes betörés ügyére. Előreláthatólag még a délelőtti órákban megtartja a rendőrség a helyszíni szemlét is a Péterfia uca 6. szám alatt, a gyanúsított jelenlétében és ezután történik döntés a kihallgatások befejeztével, hogy az ártatlanságát hangoztató gyanúsított őrizetbevétele kerül-e sor, vagy pedig szabaddá helyezze, új nyomon indul meg a kutatás a Molnár Pál tanár betörőjének kézrekerítésére.

Mielőtt nyaralni megy, biztosítsa lakását betörés és lopási károk ellen

— Középnorvégiában Osterdal északi részén lecsett az első hó. Egyes helyeken Délnorvégiában is hóesést figyeltek meg.

— Két gyufagyár leégett Kopenhágában. Röviddel ezelőtt Kopenhága egyik külvárosában Kasrupban, leégett egy gyufagyár. Most Kopenhága egy másik külvárosában Söborgban, ugyancsak egy tanonc gondatlansága miatt egy másik gyufagyár is leégett. A negyven főnyi munkásság közül senki sem sérült meg. A raktáron levő arán kívül elpusztultak — mintegy ötvenezer dán korona értékben — a gépek is.

— A román hatóságok felszólították a Beszarabiából és Észak-Bukovinából származó zsidókat, hogy 9 nap alatt hagyják el az ország területét. Az illetékeseknek a rendőrhatalóságok személy szerint juttatták el a felszólítást. A rendelet egyedül Bukarestben mintegy 600 személyt érint. A román hatóságok ezenkívül több zsidót letartóztattak s a csikszeredai gyűlöletbörtönbe szállították őket.

— Ciprus szigetén újból súlyos zavargások törtek ki az angol uralom ellen. Az angolok ugyanis megkísérelték, hogy a hadkötelezettséget a szigeten is bevezessék s különböző adóméleket hajtottak végre, a sziget kereskedelmi életét pedig megbénították.

— Az idén kétszázötvenedik esztendeje annak, hogy az egykor nagyfontosságú kanizsai végvárat a törököktől visszafoglalták elődeink. Ennek a hősi magyar fegyverténynek akar most hódolni a költő hadvezér, Zrínyi Miklós városa: Nagykanizsa. A hősi múlthoz méltóan akarja megünnepelni a város a nagy esemény két és félszázados évfordulóját s már meg is kezdte az ünnepségek, tervek kidolgozását.

— Lezuhant egy román katonai repülőgép. Egy angol gyártmányú román katonai repülőgép vasárnap délután lezuhant. A gép öt repülője szörnyethalt. Köztük volt a legkiválóbb román pilóta Nicola repülőhadnagy.

Reggeli
Magyarország
A magyar család lapja!

Időjárás

A magyar medencében tengeri eredetű hűvös levegő van uralmon. Az élénk nyugati szél és átvonuló felhőzet megakadályozta az erős felmelegedést és így a hőmérséklet csütörtökön sem emelkedett 28 fok fölé. A felvidéken pedig egész nap 25—26 fok alatt maradt. A délutáni órákban erős északnyugati szél, heves zivatar vonult át Észak-Magyarország felett. A rövid ideig tartó zivatar általában 4—6 mm esapadékot hozott.

Jóslás: Élénk nyugati, északnyugati szél, felhőátvonulások, több helyen záporosó, zivatar. A hőmérséklet alig változik.

— A debreceni csata évfordulójának ünnepélyén résztvevni szándékozó egyesületeket felkéri a rendezőség, hogy a részvételi szándékukat dr. Kupinszky Sándor tanácsnoknál, a városi kulturális ügyosztályon jeleentsék be.

— Két salzburgi hegymászónak sikerült a berchtesgadeni Hochthron nevű hegy „Sárga fal” nevű 550 méter magas teljesen sima és függőleges sziklafalát megmászni. Ezt a sziklafalat mindeddig megmászhatatlannak tartották.

— Dietel tábornokot, Narvik hősi védőjét, aki elsőnek kapta meg a német hadsereg tagjai közül a habérkoszorús vaskeresztet, Gráz, Stájerország fővárosa díszpolgárává választotta. Dietel tábornok egy stájer alpesi vadászhadosztállyal védelmezte meg Narvikot a főbbszörös ellenséges túlerővel szemben.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

A gabonatorzsda magpiacán express borsóban az üzlet ma erőteljesen meglendült. Elkelt összesen 3850 mázsa a tegnapi jegyzetnél ötven fillérrel alacsonyabb áron. Ezenkívül ötven mázsa csillagfürt és 6,5 mázsa luceerna volt a magpiac forgalma. A gabonatorzsden Somogy megyéből származó búza- és rozsmintákat nézegettek. A búzaintézet kielégítő minőségre mutatnak, a rozs minősége nagyon jó.

Rozs pestvidéki 16.—18,85, rozs más 16,80—17,05, sórápa kiváló 22,60—22,85, prima 21,60—21,85, sórápa 20,60 20,85, takarmányárpa Ia 65—66 kg-os 18.—18,35, középminőségű 18,10—18,35, búzakorpa 14,90—15,10, 8-as takarmányliszt 17,05—17,85.

Magvak és hüvelyesek: köles fehér 44—48, köles vörös 40—42, egyéb 37,50—38,50, kék mák 152.—156, csillagfürt fehér, lapos 22.—23.

FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3212 darab serést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 782 darab volt. Az irányzat lanyha. — Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 140—140,5 fillér, szedett sertés I. 128—136 fillér, III. 106,16 fill. angol sonkasertés I. 124—127 fillér, kivételesen 128 fillér, exportzsír márkázott 190 fillér kilónként.

Hirdetmény

Értesítem a város érdekelt lakosságát, hogy a folyó évi július hó 27-től, azaz szombattól kezdődően a város területén és határában a gabona és egyéb szemes termények hordása és cséplése megkezdhető és folytatható még vasárnapi napon is.

Polgármester.

Színház, Film, Szórakozás

Színházi kistükör

BELEZNAY UNGER ISTVÁNT, az új stagione-tervezet az A körzetbe osztja minden valóságos szerepét. Péntek délután dől el, hogy kik kapják a vidéki színházgatói engedélyeket és ugyanakkor dől el az új körzeti beosztás is. A legfontosabb módosítás az, hogy az első osztály, az úgynevezett A-körzet északi és déli, debreceni és pécsi körzetre oszlik és mindegyikben 3-3 színházgató szerepel. Unger István a szegedi önálló színház igazgatójává lett Kardoss Géza helyére lépítetik elő. A kitűnő direktor erre mindenképpen rászolgált, sikeres szezonjával és a jövő évad előzetes elkészítésével.

TOLNAY ANDOR TÁRSULATA Ceglédén játszik nagy sikerrel. Műsorán a „Hajnalka huszárja” c. Szemerjey-Zitász operett, „Mosolyország, Sortűz, Cigánybáró” szerepel első előadásokként. Tolnay Andor kezdte egyébként Debrecenben a szezon október elsején.

AUGUSZTUS 2-től két héten át a legszébb operettműködők esendülnek fel a Csokonai Színházban. Unger István kétéltős vendégjátéka során a Cirkuszhercegnő, Gül Babát, Mosolyországát, Sýbillt, Nótáskapitányt, Csavargólyányt, stb. adják.

FELEKI SÁRIT, aki Debrecenben a Dóczi intézet növendéke volt és tavasszal a Bánky-társulatnál látta viszont a közönség. Budapest felfedezte. Egyik fő városi színház szerződéssel kínálta meg és már eddig három film főszerepét kiálták fel neki.

SPORT

Beérkezett a **Bocskay** nevezése az MLSz-hez. A nevezés díját a club barátai adták össze, akik hangoztatták, hogy minden áldozatot hajlandók megfizetni, hogy a debreceni csapat indulhasson az NB-ben. A nevezési határidő egyébként ma jár le.

A Magyar Kupára főbb egyesület nevez Debrecenből. Ugyancsak majdnem minden debreceni csapat benevez a Corinthian díjra is. A Magyar Kupa újrarendezése kiírása nagy lehetőségeket rejt, KK-mérkőzésen részvételt, egy csoporttal feljebb való szereplést stb. Erthető a nagy érdeklődés.

Janzsó, a Bocskay hátvédje értesülésünk szerint a **Bocskay** feloszlása esetén a DVSC felé gravitál.

A jövőben a futballmérkőzéseken csak az edző és gyűrő tartózkodhat a korláton belül, intéző és elnök nem. — A MLSz arra kéri az NB három osztályának egyesületeit, hogy hetenként három edzést tartsanak. Értesülésünk szerint a DVSC is bevezeti öszre a heti három edzést.

A magyar válogatott ősszel a németekkel, olaszokkal és spanyolokkal játszik válogatott mérkőzést. — De lehet, hogy ez a program a jügoszlávokkal való mérkőzéssel kibővül.

A DVSC első mérkőzését augusztus 4-én játsza a Szolnoki MÁV ellen. A vasutas mérkőzés jó alkalmat ad összehasonlításra az NB és NB II színterén. A DVSC-ben már új játékosok is szóhoz jutnak ezen a mérkőzésen. Előmérkőzés a DVSC ifj. Szolnoki MÁV ifj. lesz.

Nyílt-tér

A Függetlenségi Kör vendéglőse aug. elsőjével kilép. Felkérünk mindenkit, — akinek a körrel szemben követelése van szombaton déli 12 óráig jelentse be. — Elnökség.

Hirdetmény

— **Vadászterületek bérbeadása.** Debrecen sz. kir. város határában lévő vadászterületen (kivéve az önállóvá alakított vadászterületeket) gyakorolható vadászati jog 1940. évi augusztus hó 1-től 1950. évi július hó 31-ig terjedő 10 (tíz évre), nyilvános árverés útján bérbe fog adatni. Bérbeadás alá kerülő területek: a) a Szepespuszta keleti oldalától a Vámospécsi országútig fekvő újosztású földek, területe 7200 kat. hold, b) a vámospécsi országút és a Hajdúböszörményi országút között fekvő újosztású földek, területe 4000 kat. hold, c) a Hajdúböszörményi országútól a Szoboszlai országútig terjedő földek és a Macs, hozzávetőleges területe 7000 kat. hold, d) az Ondód földek, ideértve az ú. n. Cucai földeket is, továbbá a Steinfeld Istvántól megváltott 283 kat. hold nagyságú ingatlant, a hozzávetőleges terület 13500 kat hold, e) a Szepes és Ebesspuszta, hozzávetőleges terület 7600 kat. hold, f) a Nagy- és Kishegyespuszta, hozzávetőleges terület 3900 kat. hold, g) az Eleppusza, hozzávetőleges terület 1100 kat. hold, h) a Kőselegpuszta, hozzávetőleges terület 2000 kat. hold. A városközségi tanács-területen megrendezésre kerülő nyilvános árverés határideje: 1940. augusztus hó 8. napjának d. e. 9 órája. Az árverelmi szándékozók az árverés kezdetekor a kikiáltási ár 10 százalékát tartoznak kikiáltási ár 10 százalékát tartoznak tenni. Az árverési feltételeket 1940. évi július 24. napjától kezdődőleg a hivatalos órák alatt a városi kiadóhivatalban (városháza, félemelet 9. sz.) bárki megtekintheti.

Különvonatok az aratási szabadságról bevonulók részére

Július 25-én esütörtökön, 26-án pénteken és 27-én szombaton, az aratási szabadságról bevonulók részére az alábbi aratási vonatok indulnak a következő állomásokról, éspedig:

Szombathelyről—Debrecenbe: Ceglédre 10.50 órakor, Szolnokra 11.50 órakor, Püspökladányból indul 10.25 órakor, Debrecenbe érkezik 11.50 órakor.

Ceglédre 10.50 órakor, Szolnokra 11.50 órakor, Püspökladányból indul 10.25 órakor, Debrecenbe érkezik 11.50 órakor.

Veszprémből—Debrecenbe: Ceglédre 7.20 órakor, Szolnokra 8.55 órakor, Püspökladányból 11.50 órakor, Debrecenbe érkezik 13.50 órakor.

Zalaegerszegről—Debrecenbe: Szolnokra 18.50 órakor, Püspökladányból 21.66 órakor és Debrecenbe érkezik 23.22 órakor.

Moson—Magyaróvárról Debrecenbe: Ceglédre 3.39 órakor, Szolnokra 4.40 órakor, Püspökladányból 8.20 órakor és Debrecenbe érkezik 9.30 órakor.

Komáromból—Debrecenbe: Ceglédre 2.50 órakor, Szolnokra 3.35 órakor, Püspökladányból 8.46 órakor, Debrecenbe érkezik 10.20 órakor.

Nagykanizsáról—Debrecenbe: Ceglédre 14 órakor, Szolnokra 15.05 órakor, Püspökladányból 18.28 órakor, Debrecenbe érkezik 19.50 órakor.

Budapestől nyugatiról Debrecenbe indul 8.30 órakor, Szolnokra 13.30 órakor Debrecenbe érkezik 19.30 órakor

Ugyancsak Budapest nyugatiról indul Debrecenbe 22.45 órakor, Szolnokra 2.30 órakor, Debrecenbe érkezik 5.40 órakor.

A vonatok természetesen a fel nem sorolt közbeeső állomásokon és megálló helyeken is megállanak. A felsorolt állomásokról induló vonatok a rendes személyvonatok után külön vonatokként indulnak.

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája
József kir. h. u. 1.

LEVELEZÉS

Szebb jövő. Szerdán a jelzett időben és helyen ott voltam. Vasárnap este hatkor ott leszek. 39271. 977

ALKALMAZÁST nyer férfi

Egy fodrászsegédet felveszek, Hadházi ucca 15. szám. 981

Egy ügyes kifutó felvétetik, K. Tóth ucca 1. sz. sütőde. 983

Megbízható családós férfit, téli, nyári munkára felveszek. Igazolható irásai val korán reggel jelentkezzen Zöldfa ucca 12. Hegedűsné. 982

Bojtár, 16—18 éves, ki fejni jól tud fejőgulyás mellé kerestetik, augusztus elsejére. Jelentkezni lehet: Szigethy Pál gazdaságában, Fancsika 70. sz. 969 vv.

ALKALMAZÁST keres férfi

Fogtechnikus segéd minden munkában jártas állást keres. Cím a kiadóban. 987

AJÁNLAT

POLOSKAIRTASI vállalat, Varga ucca 10. sz. Szücsék. 1208 11. 40 mogyonyi fodrász, Szoboszlói út 4. új telefonszáma: 10-75. 227 8. 9.

Ciánosztasson bizalommal a Csala ciánosztasson vállalat, Rakóczi ucca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.

Legelőszobában fest és tisztít, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János ucca 29. szám. 1010 vv

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kabátot készít „Eli” szalon, Rakóczi u 28. 323 8. 13.

Poloskairtás ciánosztasson, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. szám. 1955 x. 3.

Paplanokat helyből, vattából, gyapjúból, ócska paplanokat portalanítva készít Nagy Gyula paplanosmester, Sas ucca 2. 1674 7. 28.

Varrógép, kerékpár vétel, csere, kölcsönzés, javítás jótállással. Alkatrészek minden géphez. Eisenberger Csapó ucca 101. szám. 645 8. 18.

Gépszíjat, kenderhevedert, használtat veszek, adok, cserélek. Különböző méretben raktáron. Simonffy ucca 57. 986

TELJES ELLÁTÁS

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyé. tmányú, 50-es oldalkocis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Kisfogyasztású Opel olympia autót, kifogástalan állapotban eladó. Telefon: 25-00. 984

VEGYES

Alló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felületű, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Garzon egy szoba, aug. elsejétől kiadó. Felvilágosítás: Bika bérház. — házfelügyelő. 966

KIADÓ LAKÁS nagy

Bérbeadó november 1-re Simonyi út 36. sz. alatti 7 szobás villa teljes komforttal. — Értekezni Piac u. 75. I. em. ügyvédi irodában. 1904 v. v.

BÜTOROZOTT SZOBA

Egyszobás, konyhás bútorozott lakás, azonnalra kiadó, csak fixfizetésűeknek. Ho. édemető ucca 6. 538 vv.

Bútorozott szoba, udvari, kiadó, egy. vagy két úrnak, elsejére. — Nemzetőr ucca 3 a. 978

Bútorozott két uccai szobát, előszobát, fürdőszobával kiadó. Bercsényi ucca 29. 973

LAKÁST KERES

Keresünk azonnalra két úr számára, zavartalan bútorozott szobát, fürdőszoba használatával, különbejárattal, Szent Anna ucca közelében. Ajánlatokat „Kényelem” jellegre. 1275

BÜTOR

Halosobák, ebédők s kombináltszobák, konyhaberendezések, Salamon bútorüzletében. Jöminőség, előnyös árak. Részlete is. Hunyadi u. 2. sz. 935 9. 15

Anti garnitúra modern háló, hármasszékény s konyhaberendezés, rekanál, szék, cselő, s ebédő eladó. Kossuth u. 49. sz., keresztépületben. 1061 1. 15

ÉLELMISZER ITAL

Bárányhúst, hizott juhúst, nemcsak hústalan napokon, hanem hétköznapokon is lehet kapni, Robicsek, Csapó ucca 14 sz. alatt. 889

TÜZELŐ ANYAGOK

Tűzfát, szenet, már most vegyen, hogy jó fő tápanyaga biztosítva legyen. Vágó József tűzfai és szénkereskedőnél, Margitföld mellett. Új telefonszám: 37-24. sz. 1686 7. 28.

INGÓSÁG ELADÁS

Betegtolókocsi, eredeti régi ülogarnitúrák és alighasznált írógépek, s prizmas látszóvevők, nagyobb méretű perzsaszonyvegek, s Mária Terézia üvegcsillárok, igen olcsóan eladók. Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv

Irodának alkalmas helyiséget, száraz raktárral, belterületen keresek Ajánlatokat „Előnyös” jellegre e lap kiadója kérek. 1627 vv.

Világos keményfa ruhaszekény, márványos konyhaszekrény eladó. Kölesy ucca 6. baloldal, első ajtó. 930

Jégszekrény, kifogástalan állapotban 180 cm magas, 125 széles, eladó. Megtekinthető reggel 7-11 óráig, Faragó ucca 12. szám. 948

Leánder, rózsaszín, fehér virágú, új lakásban olcsón eladó. Honvedtemető ucca 6. 1181 vv

ELADÓ HAZ

Berettyóújfalusi házamat, mely áll 3 szoba és minden mellékhelyiségből, gyümölcsös és konyhakerttel eladnám, vagy elcserélném debreceni házzal, vagy földdel. — Cím megtudható e lap kiadóhivatalánál egész nap. 620 vv.

Ferenc József út 4. sz. bérház, 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolthelyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Jókai ucca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral, tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Eladó a Komlóssy út 43. sz. 300.30 négyzetöölés, h. o. mszobás, komfortos villa, igen kedvező feltételekkel. Tulajdonos címe a kiadóban. 8+

ELADÓ HÁZHELY

Villatelep a Nagyerdő alatt, a Hadházy uccából nyíló Dobsina uccában 268 négyzetöölés villatelek, négyzetöölésenként 11 pengő árón eladó. Felvilágosítást ad a Kölcsönös Segélyező Egylet bankpénztára — Kossuth ucca 8. 140+

Pompás villatelek 431 négyzetöölés, a DEAC sportpályával szembe a Dóczi József és Márton falvi ucca sarkán, közművekkel, négyzetöölésenként 10 pengőért eladó. Ez árban a kertrendezés és burkolási költség is benne van. Hitelekkegyének külön kedvező feltételek Felvilágosítást a Kölcsönös Segélyező Egylet bankpénztára ad. 111+

Komlóssy út 10. sz. üres telek, házhelynek igen alkalmas, esetleg két részt is osztható. Cím a kiadóban. 3+

Széchenyi ucca 85. sz. telek, egy új darabban mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József uccára néző három telek, igen előnyös feltételek mellett. Tulajdonos címe megtudható a kiadóban. 5+

Külsővásár-tér 15. sz. 826.60 négyzetöölésű telek, két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

GAZD. TERMÉNYEK

Hajdúszoboszlón Rakóczi út 37. sz. 80 m. zsa tengeri van eladó. 970

ELADÓ ÁLLAT

Négy darab 150 kilós mangalica malac eladó. Károly Ferenc József út 5., portánál. 985

Belgaóriás hatalmas tesztü szülőktől származó, gyönyörűen fejlett 8 hetes választási kisnyulak vasderes és szürke színben kaphatók Nyilas-telep, Malvin ucca 39. A szám alatt. 971

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZASSÁG

Középkorú övegyaszony megismerkedne házasság céljából, állami vagy nyugdíjas úrral — „Megértés” jellegre 968

ALKALMAZÁST keres nő

Magános úrhoz, házzelvezetőnek ajánlkozók középkorú nő Vár ucca 12 keresztépület. 974

ALKALMAZÁST nyer nő

Ker. ek augusztus 1-re házzelvezetőnek úricsalához teljesen megbízható nő, ki a háztartás minden ágában jártas. „941 jellegre”. 970

Felső kereskedelmi iskolai érettségivel öskeresztény, gyors- és gépirónő, kezdő, állást keres. Cím a kiadóba. 975

Szobalány és szakácsnő azonnalra felvétetik. Jelentkezés: Kossuth ucca 15. szám alatt, házmeszternél. 878 vv

Hölgy és férfi fodrászsegéd felvétetik Püspök Erzsébet, Csapó ucca 19 alatt. 972

Hölgyfodrász kisasszony állandóra kerestetik — Csapó ucca 84. szám, Gvörffy. 980

Szerkesztői feladók: PÁLFI JÓZSEF
Kiadóhivatal feladók: IFI SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadó és nyomja: TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Feladók nyomdavezetők: SZIGETHY KÁROLY